

ПЛАН РАЗВОЈА ПРИВРЕДЕ ОПШТИНЕ ЧУКАРИЦА

Елаборат израдио : OMNI GROUP BUSINESS SOLUTION д.о.о. Београд

Март 2018.

САДРЖАЈ

УВОД	3
.....	3
МЕТОДОЛОГИЈА ИЗРАДЕ ПЛАНА	8
АНАЛИЗА СТАЊА	9
I Нормативни оквири и надлежности	9
II Историјске чињенице и привредна историја општине Чукарица	14
III Географски и демографски показатељи општине Чукарица	18
IV Привредни показатељи општине Чукарица	24
V Зацртане смернице развоја и извештај о мониторингу	74
СТРАТЕШКИ ЦИЉ 1.....	81
СТРАТЕШКИ ЦИЉ 2.....	82
СТРАТЕШКИ ЦИЉ 5.....	84
VI Подаци прикупљени истраживањем (примарни модел прикупљања података)	105
ВИЗИЈА И МИСИЈА ОПШТИНЕ	108
АКЦИОНИ ПЛАН	109
ЗАКЉУЧАК	114

УВОД

Развојни план привреде општине Чукарица представља развојни документ јединице локалне самоуправе, који треба да укаже на детаљне правце развоја у периоду 2018 – 2022 године. Овај документ ослања се на Стратешки План општине Чукарица за период 2014 - 2020 године и представља његову разраду у пракси. Развојни план привреде општине Чукарица своди се на дефинисање суштинске визије и мисије општине, те нормативне оквире које јединица локалне самоуправе као таква, треба да подржи.

Према Закону о локалној самоуправи¹ те сродним законским и подзаконским актима које третирају ову област, у члану 2. овог Закона наводи се да је „Локална самоуправа је право грађана да управљају јавним пословима од непосредног, заједничког и општег интереса за локално становништво, непосредно и преко слободно изабраних представника у јединицама локалне самоуправе, као и право и способност органа локалне самоуправе да, у границама закона, уређују послове и управљају јавним пословима који су у њиховој надлежности и од интереса за локално становништво.“. Ово указује на нужну обавезу јединица локалне самоуправе да усмеравају и развијају правце развоја које су у директној корелацији са стварањем општег бочитка, бочих друштвено економских и привредних оквира грађана територије за коју су задужени.

У том смислу један од најважнијих циљева јединица локалне самоуправе управо се огледа у стварању и развијању услова за општи друштвено економски бочитак, те да дефинишу правце развоја који ће успоставити услове за економски и социјални раст и развој општина под директном надлежношћу.

Како поменути закон веома јасно дефинише оквире надлежности јединица локалне самоуправе, то се у члану 20. поменутог закона истиче следеће:

---

¹ Закон о локалној самоуправи, Сл. гласник РС", бр. 129/2007, 83/2014 - др. закон и 101/2016 - др. закон

“Општина², преко својих органа, у складу с Уставом и законом:

- 1) доноси програме развоја;**
- 2) доноси урбанистичке планове;**
- 3) доноси буџет и завршни рачун;**
- 4) утврђује стопе изворних прихода општине, као и начин и мерила за одређивање висине локалних такси и накнада;**
- 5) уређује и обезбеђује обављање и развој комуналних делатности (пречишћавање и дистрибуција воде, пречишћавање и одвођење атмосферских и отпадних вода, производња и снабдевање паром и топлом водом, линијски градски и приградски превоз путника у друмском саобраћају, одржавање чистоће у градовима и насељима, одржавање депонија, уређивање, одржавање и коришћење пијаца, паркова, зелених, рекреационих и других јавних површина, јавних паркиралишта, јавна расвета, уређивање и одржавање гробља и сахрањивање и др.), као и организационе, материјалне и друге услове за њихово обављање;**
- 6) стара се о одржавању стамбених зграда и безбедности њиховог коришћења и утврђује висину накнаде за одржавање стамбених зграда;**
- 7) спроводи поступак исељења бесправно уселењених лица у станове и заједничке просторије у стамбеним зградама;**
- 8) доноси програме уређења грађевинског земљишта, уређује и обезбеђује вршење послова уређења и коришћења грађевинског земљишта и утврђује висину накнаде за уређивање и коришћење грађевинског земљишта;**
- 9) доноси програме и спроводи пројекте локалног економског развоја и стара се о унапређењу општег оквира за привређивање у јединици локалне самоуправе;**
- 10) уређује и обезбеђује коришћење пословног простора којим управља, утврђује висину накнаде за коришћење пословног простора и врши надзор над коришћењем пословног простора;**
- 11) стара се о заштити животне средине, доноси програме коришћења и заштите природних вредности и програме заштите животне средине, односно локалне акционе и санацијоне планове, у складу са стратешким документима и својим интересима и специфностима и утврђује посебну накнаду за заштиту и унапређење животне средине;**
- 12) уређује и обезбеђује обављање послова који се односе на изградњу, рехабилитацију и реконструкцију, одржавање, заштиту, коришћење, развој и управљање локалним и некатегорисаним путевима, као и улицама у насељу;**

² Закон о локалној самоуправи, члан 20., Сл. гласник РС", бр. 129/2007, 83/2014 - др. закон и 101/2016 - др. закон

- 13) уређује и обезбеђује посебне услове и организацију аутотакси превоза путника;**
- 14) уређује и обезбеђује организацију превоза у линијској пловидби који се врши на територији општине, као и одређује делове обале и воденог простора на којима се могу градити хидрограђевински објекти и постављати пловни објекти;**
- 15) оснива робне резерве и утврђује њихов обим и структуру, уз сагласност надлежног министарства, ради задовољавања потреба локалног становништва;**
- 16) оснива установе и организације у области основног образовања, културе, примарне здравствене заштите, физичке културе, спорта, дечје заштите и туризма, прати и обезбеђује њихово функционисање;**
- 17) оснива установе у области социјалне заштите и прати и обезбеђује њихово функционисање, даје дозволе за почетак рада установа социјалне заштите које оснивају друга правна и физичка лица, утврђује испуњеност услова за пружање услуга социјалне заштите, утврђује нормативе и стандарде за обављање делатности установа чији је оснивач, доноси прописе о правима у социјалној заштити и обавља послове државног старатеља;**
- 18) организује вршење послова у вези са заштитом културних добара од значаја за општину, подстиче развој културног и уметничког стваралаштва, обезбеђује средства за финансирање и суфинансирање програма и пројеката у области културе од значаја за општину и ствара услове за рад музеја и библиотека и других установа културе чији је оснивач;**
- 19) организује заштиту од елементарних и других већих непогода и заштиту од пожара и ствара услове за њихово отклањање, односно ублажавање њихових последица;**
- 20) доноси основе заштите, коришћења и уређења пољопривредног земљишта и стара се о њиховом спровођењу, стара се о коришћењу паšњака и одлучује о привођењу паšњака другој култури;**
- 21) уређује и утврђује начин коришћења и управљања изворима, јавним бунарима и чесмама, утврђује водопривредне услове, издаје водопривредне сагласности и водопривредне дозволе за објекте локалног значаја;**
- 22) стара се и обезбеђује услове за очување, коришћење и унапређење подручја са природним лековитим својствима;**
- 23) подстиче и стара се о развоју туризма на својој територији и утврђује висину боравишне таксе;**
- 24) стара се о развоју и унапређењу угоститељства, занатства и трговине, уређује радно време, места на којима се могу обављати одређене делатности и друге услове за њихов рад;**
- 25) управља имовином општине и користи средства у државној својини и стара се о њиховом очувању и увећању;**

- 26) уређује и организује вршење послова у вези са држањем и заштитом домаћих и егзотичних животиња;
- 27) организује вршење послова правне заштите својих права и интереса;
- 28) образује органе, организације и службе за потребе општине и уређује њихову организацију и рад;
- 29) помаже развој различитих облика самопомоћи и солидарности са лицима са посебним потребама као и са лицима која су суштински у неједнаком положају са осталим грађанима и подстиче активности и пружа помоћ организацијама инвалида и другим социјално-хуманитарним организацијама на својој територији;
- 30) подстиче и помаже развој задругарства;
- 31) организује службу правне помоћи грађанима;
- 32) стара се о остваривању, заштити и унапређењу људских права и индивидуалних и колективних права припадника националних мањина и етничких група;
- 33) утврђује језике и писма националних мањина који су у службеној употреби на територији општине;
- 34) стара се о јавном информисању од локалног значаја и обезбеђује услове за јавно информисање на српском језику и језику националних мањина који се користе на територији општине, оснива телевизијске и радио-станице ради извештавања на језику националних мањина који је у општини у службеној употреби, као и ради извештавања на језику националних мањина који није у службеној употреби, када такво извештавање представља достигнути ниво мањинских права;
- 35) прописује прекршаје за повреде општинских прописа;
- 36) образује инспекцијске службе и врши инспекцијски надзор над извршењем прописа и других општих аката из надлежности општине;
- 37) уређује организацију и рад мировних већа;
- 38) уређује и обезбеђује употребу имена, грба и другог обележја општине;
- 39) обавља и друге послове од непосредног интереса за грађане, у складу с Уставом, законом и статутом.”

Већ у првој алинеји поменутог члана Закона о локалној самоуправи наводи се обавеза и надлежност јединица локалне самоуправе на дефинисању и имплементацији развојних планова, који треба да обухвате области надлежности Општине, те да створе добре и поуздане услове за

одрживи развој у свим доменима рада. Како у повереним пословима постоји значајан сегмент поверилих надлежности Општине, она, као таква, постаје значајан чинилац привредног развоја и утиче на његово кретање, оперативност и функционалност.

План развоја привреде у општини Чукарица који ће бити приказан у наставку, обухватиће следеће кључне области:

- 1. Анализу општег стања Општине,** наслажајући се на претходне стратешке и оперативне документе који су поставили темеље развоја локалне самоуправе. Овде се пре свега мисли на документ Стратешког развоја општине из 2013. године, као и на извештај о имплементацији и мониторингу стратешког плана развоја ГО Чукарица за 2016. и 2017. годину. Овај сегмент плана треба да укаже на планиране и постављене стратешке оквире, као и области на које је потребно посебно обрадити пажњу.
- 2. Општи профил и потенцијал локалне заједнице** који ће да укаже на тренутне и релевантне податке Општине у области привреде.
- 3. Анализу постојећег стања привреде и привредних субјеката Општине** који су препознати као носиоци привредног развоја општини са освртом на њихов однос према локалној самоуправи, те неопходним везама које је потребно ојачати.
- 4. Дефинисање циљева и правца развоја** кроз анализу постављених циљева у Стратешком плану општине и оних који су остварени у међувремену.
- 5. Акциони план за период 2018 – 2022 године** који треба да утемеље визију и мисију будућег развоја, дефинишу пројекте који ће допринети развоју привреде Општине, утврђивање термин планова за реализацију пројеката, као и начина за њихову контролу имплементације, те економско друштвене ефекте који исти треба да донесу.

Закључак овог документа јесу јасне смернице правца развоја, као и дефинисање бенефита и ризика који свака од смерница може да донесе. Сет мера који ће бити предложен овим планом, треба да допринесе стварању моста између привреде и привредног развоја и општине као локалне јединице управљања над јавним добрима.

Веома важан аспект у разради Плана развоја привреде општине Чукарица, огледаће се и у тачном дефинисању рокова неопходних за извршење планираних активности, те утврђивању одговорних страна како за анализу иницијатива, тако и за контролу њене примене. Сваки развојни план треба да дефинише и начине на који ће се резултати мера валоризовати, те ће се у делу представљања мера дефинисати и кључни индикатори успеха сваке спроведене иницијативе.

МЕТОДОЛОГИЈА ИЗРАДЕ ПЛАНА

Методологија која је коришћена при изради овог развојног плана укључивала је два (не) зависна сегмента. Први сегмент је био прикупљање секундарних података, док је други сегмент укључивао прикупљање примарних података у вези са привредом општине Чукарица.

Прикупљање секундарних података укључивало је пре свега анализу и податке из предходно спроведених стратешких и оперативних докумената (пре свега Стратешког плана општине, Стратешког плана главног града и Извештаја о имплементацији и мониторингу Стратешког плана ГО Чукарице за 2016. и 2017. годину), а потом и прикупљање података у самој општини у вези са аналитичком обрадом привреде и привредних кретања за све праћене гране привреде.

Прикупљање примарних података обухватило је анкетирање привредних субјеката и значајнијих носиоца привредног развоја општине Чукарица, кроз структуирани упитник и непосредне интервјуе са релевантним особама. Овај сегмент анализе обухватио је и непосредан увид у потенцијал Општине, те утврдио актуелне прилике за унапређења.

Укрштањем података добијених кроз ова два обимна начина анализе, резултирало је предлогом мера неопходних за унапређење и развој Општине као Јединице локалне самоуправе, али и као територије која својим грађанима пружа неопходну подршку за индивидуални развој, али и развој локалне самоуправе као целине.

АНАЛИЗА СТАЊА

I Нормативни оквири и надлежности

Градска³ општина је део територије Града Београда у којој се врше одређени послови локалне самоуправе утврђени Статутом града. Послове градске општине врше органи градске општине. Грађани учествују у вршењу послова градске општине преко изабраних одборника у скупштини градске општине, путем грађанске иницијативе, збора грађана и референдума, у складу са Уставом, законом, Статутом града и актима градске општине.

Органи градске општине су:

- Скупштина градске општине
- Председник градске општине
- Веће градске општине
- Управа градске општине

Скупштина градске општине има од 19 до 75 одборника. Председник градске општине председава Скупштином градске општине и председник је Већа градске општине. Председника градске општине бира Скупштина градске општине из реда одборника. Веће градске општине чине председник општине, заменик председника општине и највише 11 чланова. Чланове бира Скупштина градске општине, на предлог председника градске општине.

Градске општине у саставу Града Београда су:

³ <http://www.beograd.rs/clr/gradska-vlast/1904-gradske-opstine/>

- Чукарица
- Нови Београд
- Палилула
- Раковица
- Савски венац
- Стари град
- Вождовац
- Врачар
- Земун
- Звездара
- Барајево
- Гроцка
- Лазаревац
- Младеновац
- Обреновац
- Сопот
- Сурчин

Надлежности градске општине према Статуту Града Београда подразумевају да општина :

- доноси одлуку о организацији и раду органа градске општине, буџет и завршни рачун;
- може да образује месну заједницу, по прибављеном мишљењу грађана, у складу са одлуком скупштине градске општине о начину образовања, пословима и начину финансирања послова месне заједнице;
- даје мишљење на урбанистичке планове који се доносе за њено подручје и на регионални просторни план Града;
- даје грађевинско земљиште у закуп, у складу са законом и одлуком Града, ради изградње објекта бруто површине до 800 м2.

- доноси решење у првом степену за изградњу и реконструкцију објекта до 800 м² бруто површине и претварању заједничких просторија у стамбени, односно пословни простор и одлучује о постављању привремених објеката на јавним површинама (киосци и мањи монтажни објекти) у складу са одлуком и планом који доноси Град.
- спроводи поступак исељења бесправно усељених лица у станове и заједничке просторије у стамбеним зградама;
- стара се о изградњи, одржавању, управљању и коришћењу сеоских, польских и других некатегорисаних путева;
- уређује и обезбеђује коришћење пословног простора којим управља, утврђује висину накнаде за коришћење пословног простора и врши надзор над коришћењем пословног простора;
- стара се о развоју угоститељства, занатства, туризма и трговине на свом подручју;
- планира и предузима мере у случају елементарних и других непогода у градској општини и ствара услове за њихово отклањање у циљу заштите грађана и материјалних добара;
- организује вршење послова правне заштите својих права и интереса;
- штити и унапређује животну средину и стара се и обезбеђује услове за очување, коришћење и унапређење подручја са лековитим природним својствима;
- стара се и предлаже мере за уређење и одржавање спољног изгледа стамбених и пословних објеката, зелених површина, дечјих игралишта, објеката јавне расвете и саобраћајних знакова;
- стара се о јавном обавештавању грађана о питањима од значаја за живот и рад грађана у градској општини;
- обезбеђује пружање правне помоћи грађанима за остваривање њихових права, у складу са законом;
- уређује организацију, поступање и рад мировних већа;
- образује органе, организације и службе за потребе градске општине, уређује њихову организацију и рад и оснива предузећа;
- извршава прописе и олште акте Града и градске општине.

Утвђене⁴ надлежношћу Управе ГО Чукарице, као административне целине Београда, али не и носиоца функција и задатака локалне самоуправе, опредељују донекле рад у домену бољег

---

⁴ Статески план развоја градске општине Чукарица 2014 - 2020, ст 29

функционисања привредних субјеката у општини. Изналазе се могућности да Управа општине, уз подршку Града Београда, Коморе, надлежних министарстава изађе из оквира одређеног надлежностима и стави се у функцију привреде у општини.

Положај општине у оквиру једног система као што је Град Београд, који је титулар својине када је у питању грађевинско и пољопривредно земљиште, креатор опште политике и праваца развоја метрополе, развоја иновација и економских знања, развоја информационих система и капиталних пројеката, најбоље се може сагледати кроз буџетску политику и буџетско финансирање.

Уласком у нови систем буџетског финансирања, који је установљен Законом о буџетском систему, Законом о јавном дугу, Законом о јавним набавкама, Законом о финансирању локалне самоуправе, буџет градских општина добио је нови квалитет, пре свега, у смислу увођења дисциплине у области рационалног, ефикасног и наменског трошења буџетских средстава. Такође, велика и квалитетна промена која има знатног утицаја на развој једне територијалне целине, јесте пројектовање буџетске потрошње у функцији класичне, али и капиталне потрошње. Буџети општинских управа Града Београда почињу са скромним износима у делу капиталног буџета, опредељујући се за намене и приоритете од значаја за уређење насеља и објеката и побољшање услова живота суграђана. Тзв. „програмски буџет“ још увек није добио праву форму, а поготово адекватне износе и оквире средстава да би могао бити пре свега развојни буџет. Ипак, прописане буџетске процедуре и планирање у складу са фискалном стратегијом која се доноси за текућу годину и две наредне године, затим везивање извора јавних прихода искључиво за капиталну потрошњу, као и прописана дисциплина наменског трошења средстава, свакако представљају увод у програмско буџетирање.

Једна од значајних новина које је донео Закон о буџетском систему јесте регулисање државног дуга и државних гаранција, односно питање задуживања на свим нивоима власти. У том погледу, највећа овлашћења се дају Републици, која се једино може задуживати код домаћег и иностраног повериоца у складу са Законом, односно која може да закључује уговоре о краткорочним зајмовима и да емитује хартије од вредности за финансирање дефицита текуће ликвидности. Такође, Република може давати гаранције. Законом су врло прецизно дефицирана ограничења дуга и гаранција, при чему се морају размотрити све чињенице које се односе на захтеве за рефинансирање унутрашњег дуга и финансирање буџетског дефицита, уз процену законом утврђених макроекономских индикатора.

Када је у питању задуживање локалних власти, оне се могу задуживати у делу капиталних улагања из буџета и то под строго дефинисаним критеријумима, утврђеним у Закону о јавном дугу. Ограничења дугорочног задуживања за капиталне инвестиционе расходе су следећа:

- Износ неизмирено дугорочног задуживања не може бити већи од 50% укупно остварених текућих прихода у претходној години,
- Износ главнице и камате, која доспева у свакој години на сва неизмирана дугорочна задуживања, не може бити већи од 15% укупно остварених текућих прихода.

Општина Чукарица и поред забележеног раста јавних прихода, посебно од 2005. до 2009. године (реални пад буџетских средстава се бележи од 2009. године), није се одлучила за финансирање капиталних инвестиција из средстава кредита. Укупни пласмани банкарског сектора према јавном сектору износе пре свега 10% укупних банкарских пласмана, са занемарљивим процентом општина које нису сервисирале своје обавезе.

Међутим, главну препеку уласку у кредитне аранжмане представља висина јавних прихода у оквиру годишњег буџета (која за Чукарицу износи око 6,5 милиона евра), а затим и структура буџетских расхода где финансирање запослених чини 50% средстава буџета, а расходи капиталног буџета свега 10% буџетског оквира. Уз то, високе каматне стопе, несигурност у приливу јавних прихода због измене буџетске политике Републике и Града којом се регулише основ и „кључ“ изворних и уступљених прихода, као и проблем гаранција, определило је буџетску политику Општине Чукарице у смислу обазривог управљања буџетом. Са стабилним нивоом текућег суфицинта и примењим мерама штедње како би се надоместио пад текућих прихода узрокован рецесијом, буџет Општине, бар за сада, осликава флексибилну стратегију капиталних расхода одређених од стране Града из наменских средстава, али и из средстава класичне буџетске потрошње.

Ако се посматрају ограничења у надлежностима које има Општина када је у питању развој привреде, као и ограничења у изворима за финансирање капиталних инвестиција, поставља се питање како поставити здраву и реалну основу за ангажовање општинских структура у овој области.

Потребно је развити способност локалне заједнице да обезбеди услове за настанак повољног пословног окружења у коме може доћи до значајног развоја приватног сектора у оквиру малих и средњих предузећа.

Сви учесници на финансијском тржишту могу се појавити као потенцијални инвеститори и финансијери локалне инфраструктуре. Начин њиховог улагања у локалне инвестиционе пројекте зависи од њиховог правног статуса, висине акумулације којом располажу и начина финансирања пројекта који је избрала локална заједница. Очекује се да се на овај начин финансирања, од потенцијалних инвеститора, до краја периода за који се доноси стратешки план развоја активира и да постане битан извор средстава.

Према до сада креираном правном и институционалном оквиру, локална самоуправа се може задуживати у земљи и иностранству, у домаћој и страној валути, за дугорочно финансирање или за рефинансирање капиталних инвестиционих расхода планираних у буџетима локалне власти. Такође, општине могу позајмити новац од финансијских институција, али и од инвеститора на тржишту капитала емисијом обvezница.

Оно што се очекује у наредном периоду свакако јесте да се у потпуности развију правни и институционални оквир за емисију обvezница (због чега до сада и нису биле у функцији) и боље и ефикасније домаће финансијско тржиште у коме централно и доминантно место заузимају индивидуални инвеститори, а не банкарски сектор.

У оквиру сваке локалне управе, што је случај и са општином Чукарица од новембра 2014. године, постоји Канцеларија за локални економски развој (КЛЕР). Надлежности Канцеларије за локални економски развој су: остваривање сарадње са организационим јединицама општинске управе, надлежним установама и институцијама на општинском, регионалном и републичком нивоу одговорним за локални економски развој (ЛЕР); припрема и надзор у реализацији пројекта од значаја за ЛЕР; припрема предлога пројекта и праћење јавних позива, конкурса како домаћих донатора тако и предприступних фондова ЕУ; подршка процесу стратешког планирања; директна подршка локалној пословној заједници; одржавање постојећих, привлачење нових и ширење локалних пословних активности; припрема и промоција инвестиционих потенцијала општине; стварање и одржавање релевантне базе података од значаја за економски развој и др.

II Историјске чињенице и привредна историја општине Чукарица

Да⁵ је подручје Београда више пута било море, последњи пут пре осам милиона година, сведоче и трагови откривени на територији данашње Чукарице. Код Белих вода у Жаркову нађени су остаци

5 <http://www.cukarica.rs/cir/o-cukarici/istorija-cukarice/>

цетотерија миоценског кита, а археолози тврде да је и у кориту Саве код Остружнице право гробље мамута, бизона, изумрлих врста носорога и јелена из праисторијских времена.

Велика река, плодне низине уз њену обалу и благо заталасано залеђе одувек су били погодни за станишта људи. Почек од палеолита, старијег каменог доба, постоје материјални докази да је на чукаричком тлу човек непрестано освајао природу и прилагођавао је својим све већим потребама. Претпоставке археолога да су у млађем палеолиту људи живели у крају који ће десетак хиљада година касније бити познат као Баново брдо потврђују предмети откривени у близини Саве. У време винчанске културе и чукаричко подручје било је за оно време веома насељено, а тадашњи Чукаричани размењивали су добра и са људима из удаљених крајева. Рт у Железнику, а посебно локалитет у Жаркову, посебно су значајни за реконструкцију живота у ово преисторијско доба.

Многи су трагови остали на чукаричким просторима: германски, аварски, рановизантијски, а онда све више словенски, то јест српски.

Фибуле са звездастим појачањима на луку, нађене на Чукарици, сведочанство су о гвозденом добу и присуству илирског елемента. На Чукарици, у Жаркову, Остружници, Железнику налазе се бројна налазишта која се везују за римски период. Научници посебно издвајају оно на локалитету Калеми у Железнику. Ту је била вила рустика истакнутог римског грађанина Клаудија Валентинијана.

У последња три века, данашња чукаричка општина била је поприште не само крупних, него и судбоносних догађаја за Београд и Србију.

Све до средине 19. века главна скела за извоз стоке из Србије у Аустро-Угарску била је код Остружнице. Прикупљање Аустријанаца и српских добровољаца за напад на Београд 1789. године обављено је код Остружнице, где је 11. септембра био постављен мост преко Саве.

Скупштина српских старешина од 23. априла до 3. маја 1804. (по старом календару) у Остружници од одлучујућег је значаја за даљи ток Првог српског устанка. У Остружници је све до ослобођења Београда 1807. било седиште Карађорђеве устаничке команде. У овом селу тада је отворена прва основна школа у устаничкој Србији. Од седам народних скупштина у време Првог српског устанка, на територији данашње чукаричке општине одржане су још две - 1805. у Пећанима и 1806. опет у Остружници.

У Првом светском рату Чукарица је поприште крвавих борби 1914. и 1915. И приликом ослобађања Београда у Другом светском рату, Чукарица је била поприште жестоких борби.

Између 15. и 20. октобра 1944., на линији Шећерана - Железничка станица - тунел - црква - школа, немачке трупе су држали мостобран преко Аде Циганлије за извлачење својих јединица.

Чукарица је, као индустријско и радничко насеље, било једно од упоришта радничког и синдикалног покрета Београда и Србије.

Чукарица је добила име по друмској механи Стојка Чукара из 1850. која се налазила у подножју брега, у близини ушћа Топчидерске реке у Саву. Иако од најужег центра Београда удаљена само шест километара, Чукарица је била мало насеље са око 800 становника, које је припадало Жарковачкој општини. Њеном успону допринела је изградња прве српске железничке пруге од Београда до Ниша, која је пуштена у саобраћај 1884. Предграђе се развијало дуж друма, да би се пред крај 19. века повезало са Београдом.

На падинама Кошутњака, књижевник Матија Бан подигао је 1861. летњиковац у коме је окупљао најпознатије ондашње културне посленике. О летњиковцу се више и не зна где се тачно налазио, али по Матији Бану читав овај крај почетком 20. века добио је име Баново брдо.

Европеизација Србије после одласка Турака довела је и индустријску производњу као неминовност будућег развоја и међународне размене. На његов развој и пораст становништва велики утицај је имао раст градске привреде, када Чукарица почине да се развија као индустријско предграђе Београда. На то је утицао све масовнији прилив осиромашених сељака, који се запошљавају као најамни радници у градској привреди. У почетку је то било невелико насеље без осветљења и воде за пиће, са две некалдрмисане улице и неколико разбацаних кућа, једва проходно, нарочито у пролеће када се Сава изливала и плавила цео крај.

Прва фабрика која је 1884. подигнута на Чукарици била је фабрика за прераду коже. Водило се рачуна о избору места за изградњу индустријских погона, тако да су смештани на периферији Београда, близу реке, ради лакшег транспорта робе. Државна добра, која су тада била ненасељена, уступана су фабрикантима под повољним условима, јер је закон из 1898. давао велике повластице предузимљивим власницима капитала.

Чукарица је 1895. постала седиште Српског краљевског бродарског друштва, које је десет година касније од радионице прерасло у бродоградилиште. Између два светска рата Државна речна пловидба Краљевине Срба, Хрвата и Словенаца имала је своје пловне радионице на Ади Циганлији и на Сави код Соларе. Чукарицу је посебно прославила Фабрика шећера, прва у Србији, која је почела да ради 1900. И данас постоји дрвна индустрија у Макишу, а некадашње стругаре је

у извесном смислу претеча моћног система обреновачких термоелектрана. Додају ли се томе "Шелово" (данас "Југопетролово") стовариште бензина, фабрике боје и фирмса и остала индустријска предузећа, јасно је да је и пре Другог светског рата Чукарица била моћан индустријски рејон.

Развој индустрије на овој територији брзо је довео до прерастања Чукарице у самосталну општину. Остварено је то указом краља Петра I Карађорђевића од 30. децембра 1911. Нагли прираст становништва после Првог светског рата отворио је проблем изградње станова, што је довело и до појаве нехигијенских насеља.

Између два светска рата на Чукарици је подигнуто више важних индустријских објеката, као што су: Фабрика мотора (1927.), Фабрика коже и обуће (1939.) и Фабрика картона "Умка" (1939.).

Чукарица у састав Београда улази 1930. чиме губи статус општине, а њено језгро постало је XIV београдски кварт, док су Михајловац и Баново брдо доспели у XIII кварт.

После Другог светског рата, индустријски развој Чукарице се наставља, граде се многе фабрике (ИЛР, "Зеленгора"...) и развијају трговинска предузећа ("Атекс", "Баново брдо", "Антикор"...).

Када су после Другог светског рата у Београду 1952. укинути рејони и формиране општине, ниједна од њих не носи име Чукарице, дотадашњег VII градског рејона. Тек од 1957. године, после нове реорганизације, Чукарица и именом постаје једна од општина на ужем градском подручју. Раковица се октобра 1974. одвојила као посебна општина.

Изградњом постројења у Белим водама 11. јула 1892. почела је историја модерног београдског водовода. Велики центар за пречишћавање подземне воде из рени-бунара у Љешкој улици на Бановом брду почeo је да ради крајем 1961. Ада Циганлија је велико извориште воде за пиће из рени-бунара. Најmodернији центар Београдског водовода је постројење за пречишћавање речне воде у Макишу чија је прва фаза пуштена у рад 1987.

Деценијама више него скромно радничко насеље са тек понеком кућом на спрат, Чукарица се нагло преобразила у модеран град, нарочито интезивном градњом од 1965. до 1975. Нестала су нехигијенска насеља, Радничка улица је 1966. генерално реконструисана, изграђен ја надвожњак преко пруге Београд – Ниш, повезана Радничка улица са Кировљевом, реконструисана Пожешка

улица, а демонтирана је пруга уског колосека. У чукаричком насељу Голф реализован је јединствен подухват - реализовани су пројекти осам познатих архитеката из разних делова света.

Нагла стамбена изградња спојила је и сеоска насеља с градом. На некадашњим њивама и пашњацима изграђене су нове градске четврти: Спортски центар, Беле воде, Церак – виногради, Јулино брдо... Границе између градских, приградских и сеоских насеља полако су нестале - пример је Жарково, које је из чисто сеоског прерасло у типично градско насеље. Расла су и развијала се и друга стара насеља ове највеће београдске општине – Железник, Макиш, Сремчица, Остружница, Умка, Руцка, Велика Моштаница и Рушањ. Нагли и интезивни пораст стамбене изградње условио је велики прилив становништва. Стамбени комплекси испресецани су зеленим оазама и парковима као обележјима савремених архитектонских израза. Изграђен је и рекреациони центар Ада Циганлија, са јединственим Савским језером, дугачким четири километра.

Из свега приказаног јасно се уочава вишевековна привредна активност општине која развојем инфраструктуре, повећавањем броја становништва и стварањем савремених услова живота и рада, постаје атрактивно подручје како за живот и рад грађана који насељавају општину Чукарица, тако и оних који у оквирима ове Општине препознају логистички, урбанистички и привредни потенцијал за остваривање сопствених делатности.

III Географски и демографски показатељи општине Чукарица

Територија⁶ административног подручја Града Београда, као јединствена јединица локалне самоуправе, обухвата 17 градских општина. Истовремено, према Закону о регионалном развоју, ова територија представља и Београдски регион. Урбано језгро (статистички названо насељем Београд) обухвата 10 градских општина, и то централне општине Врачар, Зvezдару, Нови Београд, Раковицу, Савски венац и Стари град у целини, као и делове општина Вождовац, Палилула, Земун и Чукарица.

Чукарица је, dakле, једна од 17 градских општина Београда, а њени суседи су градске општине Нови Београд, Савски венац, Раковица, Вождовац, Барајево, Обреновац и Сурчин.

---

⁶ Стратешки план развоја градске општине Чукарица 2014 - 2020, ст13

Важно је напоменути да нови инфраструктурни пројекти попут „Моста на ади“ као и обилазница су општину Чукарица у скорије време логистички добро повезали са како са граничним општинама тако и са другим градским и приградским општинама.

Слика 1: Позиција градске општине Чукарице у односу на друге градске општине Града Београда

Извор: Урбанистички завод Београда, 2013.

Градска⁷ општина Чукарица се простире на 15.650 хектара укупне површине, од чега нешто више од трећине, 5.560 хектара, чини њен градски део.

Општина обухвата следећа градска насеља: Баново Брдо, Чукаричка падина, Голф, Филмски град, Кошутњак, Сунчана падина, Јулино брдо, Церак, Церак-Виногради, Беле воде, Макиш, Жарково и

⁷ Стратешки план развоја градске општине Чукарица 2014 - 2020, ст14

Железник. Ванградска насеља у саставу Чукарице су: Велика Моштаница, Остружница, Рушањ, Сремчица, Умка, Пећани и Руцка. Чине је катастарске општине: Чукарица, Велики Макиш, Велика Моштаница, Железник, Остружница, Рушањ, Сремчица и Умка. ГО Чукарица има 11 месних заједница, од којих је 6 на градском подручју.

Чукарица се налази на магистралним правцима од Београда према западу и Југозападу Србије-Савској магистрали (М19) и Ибарској магистрали (М22). Део обилазнице око Београда, као веза између европских путева Е70 и Е75, пролази преко територије Чукарица.

По⁸ климатским карактеристикама, подручје метрополитена Београда се налази у области умерено-континенталне климе са локалним варијететима. Средње годишње осунчање и доминантна ваздушна струјања јесу индикације да се у будућности може рачунати на соларну и еолску енергију, односно на економски и еколошки значај ових потенцијала.

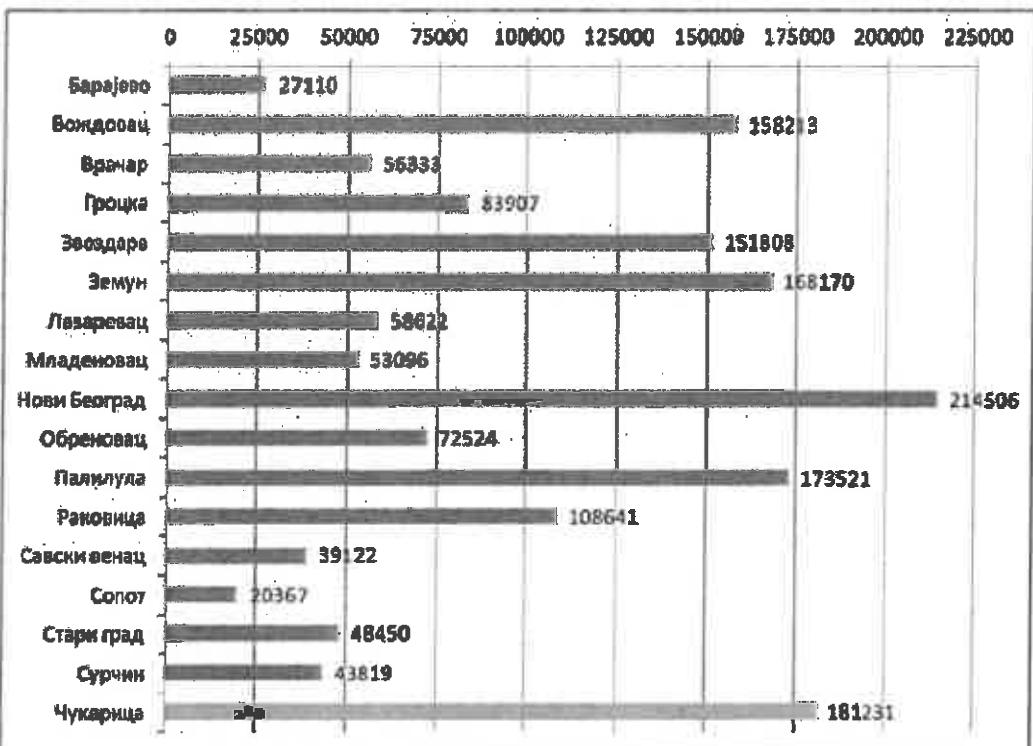
Чукарица припада шумадијској целини, једној од три специфичне географске целине града Београда (друге две су сремска и банатска). Чукарица је део града који, захваљујући својој позицији, величини и значају, представља доминатно метрополитенско подручје у Србији, са свим особинама града-региона, развијајући динамичну и променљиву функционално-економску територију.

Територију Градске општине Чукарице, поред импозантних природних ресурса, одликује и присуство бројних еколошки вредних ресурса, међу којима се, по свом значају за цео град, истичу: просторна целина која обухвата Макиш (заштитна зона водоизворишта Београда), подручје Аде Циганлије и Савског језера, затим просторна културно-историјска целина Кошутњак, која заједно са комплексом Хиподрома и Старе шећеране, као и суседним Топчидером, чини јединствену просторну целину. Међу мање познатим топонимима овог дела града налазе се: Језеро Ракина бара у Сремчицима излетиште и ловиште Липовичка шума и друга заштићена природна добра.

Према званичним резултатима Пописа из 2011. године, Чукарица данас има 181.231 становника, од чега 151.919 у градском насељу. У односу на резултате Пописа из 2002. године, када је Чукарица имала 168.508 становника, данас има 7,6% више становника

---

⁸ Стратешки план развоја градске општине Чукарица 2014 - 2020, ст.15

Извор: Републички завод за статистику, Попис становништва, домаћинстава и становака 2011. у Републици Србији

Уколико бисмо посматране односе за 2011. годину посматрали у процентуалним износима они би изгледали на следећи начин (имајући у виду % заступљеност становништва по општинама у односу на укупну популацију града Београда) :

Према овим показатељима општина Чукарица спада у скуп највећих општина града Београда имајући број становника који је насељавају. У наставку ће бити приказан однос броја становника општина Града Београда од највећих према најмањим општинама.

Као што се из приложеног графика јасно уочава, општина Чукарица је по броју становништва друга општина Града Београда. У складу са тим, очекивања у вези креирања животног и привредног амбијента од стране грађана Чукарице али и грађана Београда су са правом изражена.

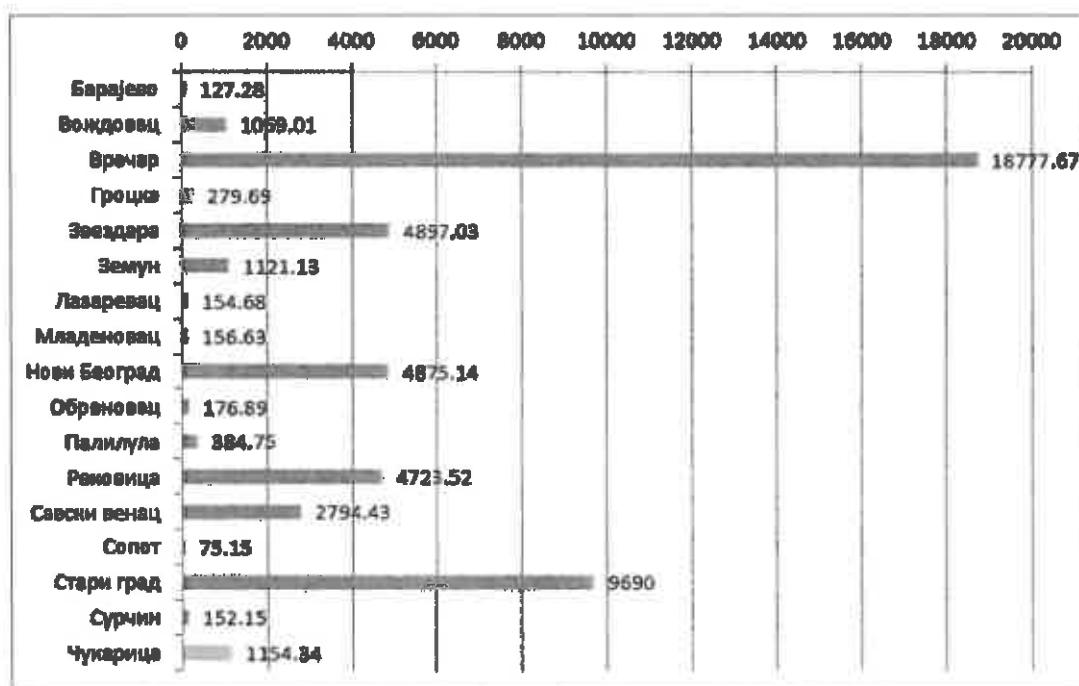
Према подацима Републичког завода за Статистику од 2016. године, на општини Чукарица живи 178.009 становника што је за 3.222 становника мање него 2011. године. Број пунолетних становника општине Чукарица, према подацима из гласачких спискова, је 168.176 становника што

указује да је чак 94,5% становника општине Чукарице старије од 18 година. Ово недвосмислено указује да општина Чукарица престаје да буде атрактивно подручје за живот са породицом и децом, о чему би се требало добро замислiti.

Становништво Чукарице је по националној припадности изузетно хомогено, са 91,7% Срба, док су друге етничке групе слабо заступљене (1,7% Рома, 0,6 Црногораца итд.)

По својој образовној структури, становништво Чукарице налази се изнад просека у Србији. Учешће више и високо образовних у укупној популацији Чукарице износи 24,4% (у односу на 13,9% у Србији). Међу становништвом Чукарице које је старо 15 и више година, чак 65% становника је компјутерски писмено или делимично познаје рад на рачунару.

Потенцијал за развој представљају не само сразмерно велика територија коју Чукарица заузима (5% територије града Београда) већ и мала густина насељености у рубним деловима општине, упоредива једино са општинама Вождовац и Земун, које као и Чукарица, обухватају сразмерно велику територију ван градског језгра Београда.

Извор: Републички завод за статистику, Логик становништва, домаћинства и стапака 2011. у Републици Србији

Пројекције⁹ Републичког завода за Статистику по питању броја становника у временском периоду који је предмет овог развојног плана, указују да ће број и структура становништва 2021. године на територији Града Београда изгледати на следећи начин:

	Ниска варијанта			Средња варијанта		
	Укупно	Мушки	Женско	Укупно	Мушки	Женско
Пројекције становништва по регионима						
2021						
Београдски регион						
Укупно	1,738,712.00	819,271.00	919,440.00	1,740,362.00	820,119.00	920,243.00
0-4	91,465.00	46,949.00	44,516.00	91,960.00	47,204.00	44,757.00
5-9	90,888.00	46,568.00	44,319.00	92,046.00	47,162.00	44,884.00
10-14	82,856.00	42,532.00	40,324.00	82,857.00	42,531.00	40,326.00
15-19	79,160.00	40,628.00	38,532.00	79,159.00	40,628.00	38,531.00
20-24	83,891.00	42,068.00	41,823.00	83,891.00	42,071.00	41,821.00
25-29	109,812.00	52,753.00	57,059.00	109,813.00	52,755.00	57,058.00
30-34	125,828.00	60,283.00	65,545.00	125,827.00	60,284.00	65,543.00
35-39	138,236.00	66,869.00	71,366.00	138,234.00	66,871.00	71,363.00
40-44	137,059.00	67,083.00	69,976.00	137,058.00	67,082.00	69,975.00
45-49	124,501.00	60,296.00	64,205.00	124,503.00	60,295.00	64,209.00
50-54	110,403.00	52,958.00	57,445.00	110,405.00	52,957.00	57,448.00
55-59	106,177.00	49,393.00	56,783.00	106,175.00	49,391.00	56,784.00
60-64	109,310.00	49,153.00	60,158.00	109,311.00	49,151.00	60,159.00
65-69	120,966.00	53,073.00	67,893.00	120,968.00	53,074.00	67,895.00
70-74	100,223.00	41,537.00	58,685.00	100,223.00	41,538.00	58,685.00
75-79	52,344.00	20,850.00	31,493.00	52,342.00	20,849.00	31,493.00
80 и више	75,593.00	26,277.00	49,316.00	75,591.00	26,276.00	49,314.00

	Варијанта без миграција			Константна варијанта			Висока варијанта		
	Укупно	Мушки	Женско	Укупно	Мушки	Женско	Укупно	Мушки	Женско
Пројекције становништва по регионима									
2021									
Београдски регион									
Укупно	1,621,708.00	770,547.00	851,162.00	1,716,709.00	808,025.00	908,683.00	1,740,376.00	820,125.00	920,251.00
0-4	77,548.00	39,860.00	37,687.00	84,961.00	43,536.00	41,425.00	91,965.00	47,206.00	44,759.00
5-9	87,507.00	44,929.00	42,578.00	86,765.00	44,413.00	42,353.00	92,047.00	47,164.00	44,883.00
10-14	82,059.00	42,133.00	39,927.00	82,813.00	42,498.00	40,315.00	82,856.00	42,532.00	40,324.00
15-19	77,108.00	39,572.00	37,535.00	79,120.00	40,599.00	38,521.00	79,160.00	40,628.00	38,532.00

9 Републички Завод За статистику, Пројекције кретања становништва 2017.

20-24	73,215.00	37,637.00	35,578.00	83,830.00	42,023.00	41,807.00	83,891.00	42,068.00	41,823.00
25-29	84,471.00	43,184.00	41,287.00	109,717.00	52,683.00	57,034.00	109,813.00	52,753.00	57,060.00
30-34	98,432.00	49,332.00	49,100.00	125,700.00	60,194.00	65,506.00	125,830.00	60,283.00	65,547.00
35-39	124,714.00	60,566.00	64,148.00	138,057.00	66,749.00	71,308.00	138,237.00	66,870.00	71,367.00
40-44	131,982.00	64,530.00	67,452.00	136,819.00	66,919.00	69,900.00	137,060.00	67,084.00	69,976.00
45-49	120,702.00	58,725.00	61,977.00	124,187.00	60,082.00	64,105.00	124,501.00	60,296.00	64,205.00
50-54	107,324.00	51,844.00	55,479.00	109,985.00	52,680.00	57,305.00	110,403.00	52,958.00	57,445.00
55-59	103,734.00	48,595.00	55,140.00	105,579.00	49,012.00	56,567.00	106,177.00	49,393.00	56,784.00
60-64	107,289.00	48,598.00	58,691.00	108,393.00	48,596.00	59,797.00	109,310.00	49,153.00	60,157.00
65-69	119,618.00	52,788.00	66,829.00	119,442.00	52,210.00	67,232.00	120,967.00	53,073.00	67,893.00
70-74	99,461.00	41,451.00	58,010.00	98,344.00	40,587.00	57,757.00	100,223.00	41,538.00	58,685.00
75-79	51,642.00	20,699.00	30,943.00	50,837.00	20,162.00	30,675.00	52,344.00	20,851.00	31,493.00
80 и више	74,903.00	26,101.00	48,801.00	72,161.00	25,083.00	47,079.00	75,593.00	26,277.00	49,316.00

Према овим пројекцијама, а у складу са утврђеним % односима становништва, 2021. године на општини Чукарица живеће нешто више од 187.464 становника, што је за 3,5% више од садашњег броја Чукаричана.

IV Привредни показатељи општине Чукарица

У¹⁰ Стратегији развоја града Београда, у поглављу о урбаним развоју и идентитету, наводи се капитални симбол европског идентитета града Београда, његово “природно језгро” - ушће Саве у Дунав са великим ратним острвом, затим се наводе значајни природни и изграђени елементи, као што су стара Језгра Београда и Земуна, Београдска тврђава са Калемегданом, али и појединачне „урбане иконе“- споменик Победник, Храм Светог Саве, Парк пријатељства, Ада Циганлија, Парк Топчидер, Авала са торњем и др. На овој непотпуној листи уочавамо Аду Циганлију, али и Топчидер, који, иако и савсковеначки и раковички, јесте део посебно важног појаса Чукарице, који обухвата и подручје Кошутњака и комплекса Хиподрома. Њима се придружује нова и посебно амблематична београдска „урбана икона“ - Мост на Ади, која општину Чукарицу спаја са Новим Београдом, смањујући интезитет локалног транзитног саобраћаја у центру града, односно

10 Стратешки план развоја градске општине Чукарица 2014 - 2020, ст17

стварајући услове за алтернативно међусобно повезивање делова Београда ободом најужег централног подручја.

Положај Чукарице, на самом улазу у Београд, уз главну саобраћајницу која повезује Београд са Шумадијом и Црном Гором, као и близина ауто-пута Е75, чини Чукарицу атрактивном за формирање нових индустријских и комерцијалних зона, као и за инфраструктурно опремање већ постојећих. Развој Чукарице ће бити у великој мери одређен републичким и градским пројектима у области саобраћаја, односно изградњом трасе аутопута Београд-Јужни Јадран (Е763) на подручју града Београда. Изградњом ове трасе створили би се предуслови да се део саобраћајних токова прерасподели, а Чукарица би се нашла на раскрсници важних путева, што би дало немерљив допринос будућем развоју општине.

Међу пројектима који треба дугорочно да сачувају идентитет и историју Београда и који су од великог значаја за урбани развој и идентитет Чукарице, а тичу се специфично индустријског наслеђа (које чине остаци индустријске културе који имају историјску, технолошку, друштвену, архитектонску и научну вредност), свакако се налази трансформација индустријског комплекса Старе шећеране.

Планским документима су одређене и нове комерцијалне зоне Чукарице, које ће се и даље разрађивати и промовисати за инвестирање, међу којима су: комерцијална зона у близини петље код Моста на Ади, која осим Старе шећеране обухвата и складиште Југопетрола; привредно-комерцијална зона дуж Ибарске магистрале, која ће се, након проширења по новом Генералном урбанистичком плану, простирати све до Рушња; проширење комерцијалних капацитета на Ади Циганлији и Макишком пољу, у складу са резултатима студије заштите водозаворишта и др.

Према подацима Агенције за Привредне регистре у 2017. години на територији општине Чукарица било је регистровано 4.576 привредних друштава и 6.883 предузетника. Оно што је занимљиво јесте да, за разлику од привредних друштава предузетничке радње које чине значајан део привреде општине Чукарица нису биле предмет скорије обраде.

Анализом података достављених од Агенције за привредне регистре (2017. година) структура привредних друштава на територији Чукарице дата је у наредној табели (*напомена: табела је преузета из шифарника АПР-а те су у том смислу поједини називи делатности дати у скраћеном облику*):

РБ	Шифра делатности	Назив делатности	Бр. Предузећа
1	0111	Гајење жита (осим пиринча), легуминоза и уљарица	5
2	0113	Гајење поврћа, бостана, коренастих и кртоластих б	4
3	0124	Гајење јабучастог и коштичавог воћа	3
4	0125	Гајење осталог дрвенастог, жбунастог и језграстог	5
5	0127	Гајење биљака за припремање напитака	2
6	0128	Гајење зачинског, ароматичног и лековитог биља	1
7	0143	Узгој коња и других копитара	3
8	0145	Узгој оваца и коза	1
9	0147	Узгој живине	3
10	0149	Узгој осталих животиња	1
11	0150	Мешовита пољопривредна производња	3
12	0210	Гајење шума и остале шумарске делатности	2
13	0230	Сакупљање шумских плодова	2
14	0240	Услужне делатности у вези са шумарством	4
15	0520	Експлоатација лигнита и мрког угља	1
16	0729	Експлоатација руда осталих црних, обојених, племен	2

17	0811	Експлоатација грађевинског и украсног камена, креч	2
18	0812	Експлоатација шљунка, песка, глине и каолина	4
19	0910	Услужне делатности у вези са истраживањем и експл	1
20	0990	Услужне делатности у вези са истраживањем и експл	1
21	1011	Прерада и конзервисање меса	4
22	1012	Прерада и конзервисање живинског меса	1
23	1013	Производња месних прерађевина	7
24	1020	Прерада и конзервисање рибе, љускара и мекушаца	2
25	1032	Производња сокова од воћа и поврћа	2
26	1039	Остала прерада и конзервисање воћа и поврћа	12
27	1051	Прерада млека и производња сирева	1
28	1061	Производња млинских производа	3
29	1062	Производња скроба и скробних производа	1
30	1071	Производња хлеба, свежег пецива и колача	37
31	1072	Производња двопека, кекса, трајног пецива и колач	4
32	1073	Производња макарона, резанаца и сличних производа	2
33	1082	Производња какаоа, чоколаде и кондиторских произв	6

34	1083	Прерада чаја и кафе	6
35	1084	Производња зачина и других додатака храни	2
36	1086	Производња хомогенизованих хранљивих препарата и	7
37	1089	Производња осталих прехранбених производа	5
38	1091	Производња готове хране за домаће животиње	2
39	1101	Дестилација, пречишћавање и мешање пића	3
40	1102	Производња вина од грожђа	2
41	1104	Производња осталих недестилованих ферментисаних п	1
42	1105	Производња пива	4
43	1107	Производња освежавајућих пића, минералне воде и о	2
44	1320	Производња тканина	1
45	1330	Довршавање текстила	1
46	1392	Производња готових текстилних производа, осим оде	6
47	1399	Производња осталих текстилних предмета	4
48	1412	Производња радне одеће	3
49	1413	Производња остале одеће	20
50	1414	Производња рубља	3
51	1419	Производња осталих одевних предмета и прибора	4
52	1420	Производња производа од крзна	1

53	1431	Производња плетених и кукичаних чарапа	1
54	1439	Производња остале плетене и кукичане одеће	3
55	1511	Штављење и дорада коже; дорада и бојење крзна	1
56	1512	Производња путних и ручних торби и сл., саачких	2
57	1520	Производња обуће	2
58	1610	Резање и обрада дрвета	3
59	1621	Производња фурнира и плоча од дрвета	1
60	1623	Производња остале грађевинске столарије и елемена	17
61	1624	Производња дрвне амбалаже	5
62	1629	Производња осталих производа од дрвета, плуте, сл.	10
63	1712	Производња папира и картона	1
64	1721	Производња таласастог папира и картона и амбалаже	14
65	1722	Производња предмета од папира за личну употребу и	3
66	1723	Производња канцеларијских предмета од папира	5
67	1729	Производња осталых производа од папира и картона	7
68	1811	Штампање новина	1
69	1812	Остало штампање	47
70	1813	Услуге припреме за штампу	9
71	1814	Књиговезачке и сродне услуге	1
72	1920	Производња деривата нафте	4

73	2013	Производња осталих основних неорганских хемикалиј	1
74	2014	Производња осталих основних органских хемикалија	1
75	2015	Производња пластичних маса у примарним облицима	2
76	2016	Производња пластичних маса у примарним облицима	1
77	2030	Производња боја, лакова и сличних премаза, графич	2
78	2041	Производња детерцената, сапуна средстава за чишћ	5
79	2042	Производња парфема и тоалетних препарата	6
80	2053	Производња етеричних уља	2
81	2059	Производња осталих хемијских производа	2
82	2060	Производња вештачких влакана	1
83	2120	Производња фармацеутских препарата	3
84	2219	Производња осталих производа од гуме	4
85	2221	Производња плоча, листова, цеви и профиле од плас	3
86	2222	Производња амбалаже од пластике	9
87	2223	Производња предмета од пластике за грађевинарство	11
88	2229	Производња осталих производа од пластике	12

89	2312	Обликовање и обрада равног стакла	3
90	2319	Производња и обрада осталог стакла, укључујући т	1
91	2320	Производња ватросталних производа	1
92	2332	Производња олеке, црепа и грађевинских производа	1
93	2341	Производња керамичких предмета за домаћинство и у	1
94	2361	Производња производа од бетона намењених за грађ	5
95	2363	Производња свежег бетона	1
96	2369	Производња осталих производа од бетона, гипса и ц	1
97	2370	Сечење, обликовање и обрада камена	1
98	2391	Производња брусних производа	1
99	2433	Хладно обликовање профила	2
10 0	2441	Производња племенитих метала	1
10 1	2442	Производња алуминијума	1
10 2	2443	Производња олова, цинка и калаја	1
10 3	2452	Ливење челика	2
10 4	2454	Ливење осталых обојених метала	2
10 5	2511	Производња металних конструкција и делова констру	16

10 6	2512	Производња металних врата и прозора	9
10 7	2550	Ковање, пресовање, штанцивање и ваљање метала	3
10 8	2561	Обрада и превлачење метала	1
10 9	2562	Машинска обрада метала	16
11 0	2572	Производња брава и окова	1
11 1	2573	Производња алата	6
11 2	2591	Производња челичних буради и сличне амбалаже	1
11 3	2592	Производња амбалаже од лаких метала	1
11 4	2593	Производња жичаних производа, ланаца и опруга	7
11 5	2599	Производња осталих металних производа	7
11 6	2611	Производња електронских елемената	1
11 7	2620	Производња рачунара и периферне опреме	17
11 8	2630	Производња комуникационе опреме	5
11 9	2651	Производња мерних, истраживачких и навигационих и	4
12 0	2670	Производња оптичких инструмената и фотографске оп	4
12 1	2711	Производња електромотора, генератора и трансформа	4

12	2712	Производња опреме за дистрибуцију електричне енер	5
12	2720	Производња батерија и акумулатора	1
12	2733	Производња опреме за повезивање жица и каблова	2
12	2740	Производња опреме за осветљење	9
12	2751	Производња електричних апаратса домаћинство	1
12	2790	Производња остале електричне опреме	8
12	2811	Производња мотора и турбина, осим за летелице и м	1
12	2812	Производња хидрауличних погонских уређаја	1
13	2813	Производња осталих пумпи и компресора	1
13	2814	Производња осталых славина и вентила	1
13	2822	Производња опреме за подизање и преношење	6
13	2823	Производња канцеларијских машина и опреме, осим р	2
13	2825	Производња расхладне и вентилационе опреме, осим	2
13	2829	Производња осталих машина и апаратса опште намене	5
13	2830	Производња машина за пољопривреду и шумарство	2
13	2892	Производња машина за руднике, каменоломе и грађев	3

13	2893	Производња машина за индустрију хране, пића и дув	4
13	2899	Производња машина за остале специјалне намене	3
14	2910	Производња моторних возила	4
14	2931	Производња електричне и електронске опреме за мот	1
14	2932	Производња осталих делова и додатне опреме за мот	6
14	3011	Изградња бродова и пловних објеката	2
14	3012	Израда чамаца за спорт и разоноду	1
14	3030	Производња ваздушних и свемирских летелица и одго	1
14	3101	Производња намештаја за пословне и продајне прост	10
14	3102	Производња кухињског намештаја	7
14	3109	Производња осталог намештаја	16
14	3212	Производња накита и сродних предмета	3
15	3213	Производња имитације накита и сродних производа	1
15	3220	Производња музичких инструмената	1
15	3230	Производња спортске опреме	1
15	3250	Производња медицинских и стоматолошких инструмена	3
15	3299	Производња осталих предмета	7

4			
15	3312 5	Поправка машина	5
15	3313 6	Поправка електронске и оптичке опреме	1
15	3314 7	Поправка електричне опреме	2
15	3315 8	Поправка и одржавање бродова и чамаца	1
15	3317 9	Поправка и одржавање друге транспортне опреме	1
16	3320 0	Монтажа индустријских машина и опреме	6
16	3511 1	Производња електричне енергије	10
16	3514 2	Трговина електричном енергијом	2
16	3530 3	Снабдевање паром и климатизација	2
16	3600 4	Скупљање, пречишћавање и дистрибуција воде	1
16	3811 5	Скупљање отпада који није опасан	6
16	3821 6	Третман и одлагање отпада који није опасан	2
16	3822 7	Третман и одлагање опасног отпада	1
16	3832 8	Поновна употреба разврстаних материјала	19
16	3900 9	Санација, рекултивација и дуге услуге у области уп	1
17	4110	Разрада грађевинских пројеката	34

0			
17	4120	Изградња стамбених и нестамбених зграда	150
17	4211	Изградња путева и аутопутева	10
17	4213	Изградња мостова и тунела	4
17	4221	Изградња цевовода	2
17	4222	Изградња електричних и телекомуникационих водова	1
17	4291	Изградња хидротехничких објекта	6
17	4299	Изградња осталих непоменутих грађевина	2
17	4311	Рушење објекта	10
17	4312	Припремна градилишта	4
18	4313	Испитивање терена бушењем и сондирањем	6
18	4321	Постављање електричних инсталација	34
18	4322	Постављање водоводних, канализационих, грејних и	23
18	4329	Остали инсталациони радови у грађевинарству	12
18	4331	Малтерисање	3
18	4332	Уградња столарије	1

18	4333	Постављање подних и зидних облога	13
18	4334	Бојење и застакљивање	1
18	4339	Остали завршни радови	33
18	4391	Кровни радови	2
19	4399	Остали непоменути специфични грађевински радови	49
19	4511	Трговина аутомобилима и лаким моторним возилима	53
19	4519	Трговина осталим моторним возилима	1
19	4520	Одржавање и поправка моторних возила	34
19	4531	Трговина на велико деловима и опремом за моторна в	21
19	4532	Трговина на мало деловима и опремом за моторна воз	37
19	4540	Трговина мотоциклима, деловима и прибором, одржава	3
19	4611	Посредовање у продаји пољопривредних сировина, ж	2
19	4612	Посредовање у продаји горива, руда, метала и инду	3
19	4613	Посредовање у продаји дрвне грађе и грађевинског	1
20	4614	Посредовање у продаји машина, индустријске опреме	2
20	4615	Посредовање у продаји намештаја, предмета за дома	2

20 2	4616	Посредовање у продаји текстила, одеће, крзна, обу	6
20 3	4617	Посредовање у продаји хране, пића и дувана	5
20 4	4618	Специјализовано посредовање у продаји посебних пр	6
20 5	4619	Посредовање у продаји разноврсних производа	29
20 6	4621	Трговина на велико житом, сировим дуваном, семење	14
20 7	4622	Трговина на велико цвећем и садницама	2
20 8	4624	Трговина на велико сировом, недовршеном и довршено	2
20 9	4631	Трговина на велико воћем и поврћем	23
21 0	4632	Трговина на велико месом и производима од меса	10
21 1	4633	Трговина на велико млечним производима, јајима и ј	1
21 2	4634	Трговина на велико пићима	7
21 3	4635	Трговина на велико дуванским производима	2
21 4	4636	Трговина на велико шећером, чоколадом и слаткишима	7
21 5	4637	Трговина на велико кафом, чајевима, какаом и зачин	12
21 6	4638	Трговина на велико осталом храном, укључујући риб	11
21 7	4639	Неспецијализована трговина на велико храном, пићим	26
21	4641	Трговина на велико текстилом	24

8			
21 9	4642	Трговина на велико одећом и обућом	34
22 0	4643	Трговина на велико електричним апаратима за домаћи	28
22 1	4644	Трговина на велико порцуланом, стакленом робом и с	4
22 2	4645	Трговина на велико парфимеријским и козметичким пр	21
22 3	4646	Трговина на велико фармацеутским производима	35
22 4	4647	Трговина на велико намештајем, таписира и опремом	2
22 5	4648	Трговина на велико сатовима и накитом	1
22 6	4649	Трговина на велико осталим производима за домаћинс	44
22 7	4651	Трговина на велико рачунарима, рачунарском опремом	9
22 8	4652	Трговина на велико електронским и телекомуникацион	4
22 9	4661	Трговина на велико пољопривредним машинама, опрем	6
23 0	4662	Трговина на велико алатним машинама	2
23 1	4663	Трговина на велико рударским и грађевинским машина	3
23 2	4666	Трговина на велико осталим канцеларијским машинама	15

23	4669 3	Трговина на велико осталим машинама и опремом	25
23	4671 4	Трговина на велико чврстим, течним и гасовитим гор	10
23	4672 5	Трговина на велико металима и металним рудама	9
23	4673 6	Трговина на велико дрветом, грађевинским материјал	64
23	4674 7	Трговина на велико металном робом, инсталационим м	50
23	4675 8	Трговина на велико хемијским производима	25
23	4676 9	Трговина на велико осталим полу производима	9
24	4677 0	Трговина на велико отпацима и остацима	15
24	4690 1	Неспецијализована трговина на велико	703
24	4711 2	Трговина на мало у неспецијализованим продавницама	77
24	4719 3	Остала трговина на мало у неспецијализованим прода	47
24	4721 4	Трговина на мало воћем и поврћем у специјализовани	1
24	4722 5	Трговина на мало месом и производима од меса у спе	6
24	4724 6	Трговина на мало хлебом, тестенином, колачима и сл	3
24	4725 7	Трговина на мало пићима у специјализованим продавн	7
24	4726 8	Трговина на мало производима од дувана у специјали	5

24	4729	Остала трговина на мало храном у специјализованим	9
25	4730	Трговина на мало моторним горивима у специјализова	7
25	4741	Трговина на мало рачунарима, периферним јединицама	2
25	4742	Трговина на мало телекомуникационом опремом у спец	1
25	4743	Трговина на мало аудио и видео опремом у специјали	6
25	4751	Трговина на мало текстилом у специјализованим прод	9
25	4752	Трговина на мало металном робом, бојама и стаклом	21
25	4753	Трговина на мало таписира, зидним и подним облогам	1
25	4754	Трговина на мало електричним апаратима за домаћинс	2
25	4759	Трговина на мало намештајем, опремом за осветљењ	9
25	4761	Трговина на мало књигама у специјализованим прода	7
26	4762	Трговина на мало новинама и канцеларијским материј	1
26	4764	Трговина на мало спортском опремом у специјализова	2
26	4765	Трговина на мало играма и играчкама у специјализов	2
26	4771	Трговина на мало одећом у специјализованим продавн	20
26	4772	Трговина на мало обућом и предметима од коже у спе	3

26 5	4773	Трговина на мало фармацеутским производима у специји	1
26 6	4774	Трговина на мало медицинским и ортопедским помагал	3
26 7	4775	Трговина на мало козметичким и тоалетним производи	2
26 8	4776	Трговина на мало цвећем, садницама, семењем, ђубр	4
26 9	4777	Трговина на мало сатовима и накитом у специјализов	1
27 0	4778	Остала трговина на мало новим производима у специј	39
27 1	4779	Трговина на мало половном робом у продавницама	1
27 2	4791	Трговина на мало посредством поште или преко интер	29
27 3	4799	Остала трговина на мало изван продавница, тезги и	23
27 4	4931	Градски и приградски копнени превоз путника	9
27 5	4932	Такси превоз	2
27 6	4939	Остали превоз путника у копненом саобраћају	13
27 7	4941	Друмски превоз терета	94
27 8	5040	Превоз терета унутрашњим пловним путевима	5
27 9	5110	Ваздушни превоз путника	4
28 0	5210	Складиштење	4

28	5221 1	Услужне делатности у копненом саобраћају	4
28	5222 2	Услужне делатности у воденом саобраћају	1
28	5224 3	Манипулација теретом	2
28	5229 4	Остале пратеће делатности у саобраћају	59
28	5510 5	Хотели и сличан смештај	18
28	5520 6	Одмаралишта и слични објекти за краћи боравак	4
28	5590 7	Остали смештај	7
28	5610 8	Делатности ресторана и покретних угоститељских об	134
28	5621 9	Кетеринг	9
29	5629 0	Остале услуге припремања и послуживања хране	6
29	5630 1	Услуге припремања и послуживања пића	43
29	5811 2	Издавање књига	38
29	5813 3	Издавање новина	3
29	5814 4	Издавање часописа и периодичних издања	7
29	5819 5	Остале издавачка делатност	7
29	5911 6	Производња кинематографских дела, аудио-визуелних	28

29 7	5914	Делатност приказивања кинематографских дела	2
29 8	5920	Снимање и издавање звучних записа и музике	5
29 9	6010	Емитовање радио-програма	5
30 0	6020	Производња и емитовање телевизијског програма	5
30 1	6110	Кабловске телекомуникације	4
30 2	6190	Остале телекомуникационе делатности	2
30 3	6201	Рачунарско програмирање	66
30 4	6202	Консултантске делатности у области информационе те	23
30 5	6203	Управљање рачунарском опремом	1
30 6	6209	Остале услуге информационе технологије	12
30 7	6311	Обрада података, хостинг и сл.	7
30 8	6312	Веб портали	7
30 9	6399	Информационе услугне делатности на другом месту не	3
31 0	6420	Делатност холдинг компанија	8
31 1	6499	Остале непоменуте финансијске услуге, осим осигура	7
31 2	6612	Брокерски послови с хартијама од вредности и берза	5

31	6619	Остале помоћне делатности у пружању финансијских	7
31	6622	Делатност заступника и посредника у осигурању	3
31	6810	Куповина и продаја властитих неректнине	7
31	6820	Изнајмљивање властитих или изнајмљених неректнине	13
31	6831	Делатност агенција за неректнине	17
31	6832	Управљање неректнинама за накнаду	4
31	6910	Правни послови	2
32	6920	Рачуноводствени, књиговодствени и ревизорски посл	112
32	7010	Управљање економским субјектом	4
32	7021	Делатност комуникација и односа с јавношћу	3
32	7022	Консултантске активности у вези с пословањем и ос	259
32	7111	Архитектонска делатност	9
32	7112	Инжењерске делатности и техничко саветовање	72
32	7120	Техничко испитивање и анализе	35
32	7219	Истраживање и развој у осталим природним и технич	17
32	7220	Истраживање и развој у друштвеним и хуманистичким	1

32 9	7311	Делатност рекламих агенција	68
33 0	7320	Истраживање тржишта и испитивање јавног мњења	7
33 1	7410	Специјализоване дизајнерске делатности	7
33 2	7420	Фотографске услуге	1
33 3	7430	Превођење и услуге тумача	1
33 4	7490	Остале стручне, научне и техничке делатности	14
33 5	7500	Ветеринарска делатност	2
33 6	7711	Изнајмљивање и лизинг аутомобила и лаких моторни	9
33 7	7729	Изнајмљивање и лизинг осталих предмета за личну	1
33 8	7732	Изнајмљивање и лизинг машина и опреме за грађеви	3
33 9	7734	Изнајмљивање и лизинг опреме за водени транспорт	1
34 0	7739	Изнајмљивање и лизинг осталих машина, опреме и м	3
34 1	7740	Лизинг интелектуалне својине и сличних производа,	1
34 2	7830	Остало уступање људских ресурса	2
34 3	7911	Делатност путничких агенција	22
34 4	7912	Делатност тур-оператора	8

34 5	7990	Остале услуге резервације и делатности повезане с	1
34 6	8010	Делатност приватног обезбеђења	10
34 7	8020	Услуге система обезбеђења	17
34 8	8030	Истражне делатности	1
34 9	8110	Услуге одржавања објеката	5
35 0	8121	Услуге редовног чишћења зграда	13
35 1	8122	Услуге осталог чишћења зграда и опреме	2
35 2	8129	Услуге осталог чишћења	1
35 3	8130	Услуге уређења и одржавања околине	7
35 4	8211	Комбиноване канцеларијско-административне услуге	3
35 5	8219	Фотокопирање, припремање докумената и друга спец	1
35 6	8220	Делатност позивних центара	2
35 7	8230	Организовање састанака и сајмова	3
35 8	8291	Делатност агенција за наплату потраживања и кредити	1
35 9	8292	Услуге паковања	5
36 0	8299	Остале услужне активности подршке пословању	22

36 1	8551	Спортско и рекреативно образовање	3
36 2	8553	Делатност школа за возаче	11
36 3	8559	Остало образовање	19
36 4	8730	Рад установа за стара лица и лица с посебним потребама	1
36 5	8810	Социјална заштита без смештаја за стара лица и лица	1
36 6	8891	Делатност дневне бриге о деци	1
36 7	8899	Остале непоменута социјална заштита без смештаја	1
36 8	9001	Извођачка уметност	6
36 9	9002	Друге уметничке делатности у оквиру извођачке уметности	2
37 0	9003	Уметничко стваралаштво	1
37 1	9200	Коцкање и клађење	3
37 2	9311	Делатност спортских објеката	4
37 3	9312	Делатност спортских клубова	3
37 4	9313	Делатност фитнес клубова	2
37 5	9319	Остале спортске делатности	12
37 6	9321	Делатност забавних и тематских паркова	3

37 7	9329	Остале забавне и рекреативне делатности	15
37 8	9511	Поправка рачунара и периферне опреме	7
37 9	9522	Поправка апарат за домаћинство и кућне и баштенске	7
38 0	9523	Поправка обуће и предмета од коже	1
38 1	9529	Поправка осталих личних предмета и предмета за дом	11
38 2	9601	Прање и хемијско чишћење текстилних и крзнених п	1
38 3	9602	Делатност фризерских и козметичких салона	12
38 4	9603	Погребне и сродне делатности	1
38 5	9604	Делатност неге и одржавања тела	13
38 6	9609	Остале непоменуте личне услужне делатности	8

Како што се из приложене табеле јасно уочава, када је реч о привредним друштвима, постоји изражена привредна активност и динамика. Наиме, у овом тренутку на општини Чукарица у оквиру привредних друштава обавља се 386 различитих делатности у 4.756 активна привредна субјекта. Све ово указује на значајан привредни потенцијал Општине, те неопходну разраду и усмеравање развоја привреде на истој.

Примећено је да је значајан број привредних друштава регистрован у областима грађевине, услужних делатности и трgovине, док су делатности из области производње нешто мање изражене.

Анализом података достављених од Агенције за привредне регистре (2017. година) структура предузећника на територији Чукарице дата је у наредној табели (напомена: табела је преузета из шифарника АПР-а те су у том смислу поједини називи делатности дати у скраћеном облику):

Р.бр.	Шифра делатности	Опис делатности	Број предузећника
1	0113	Гајење поврћа, бостана, коренастих и кртоластих биљака	3
2	0125	Гајење осталог дрвенастог, жбунастог и језграстог воћа	1
3	0130	Гајење садног материјала	1
4	0149	Узгој осталих животиња	5
5	0161	Услужне делатности у гајењу усева и засада	1
6	0220	Сеча дрвећа	2
7	0230	Сакупљање шумских плодова	4
8	0240	Услужне делатности у вези са шумарством	2
9	0312	Слатководни риболов	6
10	1031	Прерада и конзервисање кромпира	1
11	1039	Остале прерада и конзервисање воћа и поврћа	2
12	1052	Производња сладоледа	2
13	1071	Производња хлеба, свежег пецива и колача	96
14	1072	Производња двопека, кекса, трајног пецива и колача	3

15	1073	Производња макарона, резанаца и сличних производа од брашна	6
16	1082	Производња какаоа, чоколаде и кондиторских производа	1
17	1083	Прерада чаја и кафе	1
18	1084	Производња зачина и других додатака храни	1
19	1085	Производња готових јела	2
20	1089	Производња осталих прехранбених производа	10
21	1101	Дестилација, пречишћавање и мешање пива	2
22	1105	Производња пива	1
23	1320	Производња тканина	2
24	1330	Довршавање текстила	2
25	1391	Производња плетених и кукичаних материјала	2
26	1392	Производња готових текстилних производа, осим одеће	13
27	1394	Производња ужади, канапа, плетеница и мрежа	1
28	1399	Производња осталих текстилних предмета	2
29	1412	Производња радне одеће	4
30	1413	Производња остале одеће	87
31	1414	Производња рубља	3

	1419	Производња осталых одевних предмета и прибора	
32	1431	Производња плетених и кукичаних чарапа	7
33	1439	Производња остале плетене и кукичане одеће	3
34	1512	Производња путних и ручних торби и сл., сарачких производа и каишева	2
35	1520	Производња обуће	13
36	1610	Резање и обрада дрвета	4
37	1622	Производња паркета	1
38	1623	Производња остале грађевинске столарије и елемената	9
39	1624	Производња дрвне амбалаже	1
40	1629	Производња осталих производа од дрвета, плуте, сламе и прућа	12
41	1712	Производња папира и картона	1
42	1721	Производња таласастог папира и картона и амбалаже од папира и картона	5
43	1722	Производња предмета од папира за личну употребу и употребу у домаћинству	4
44	1723	Производња канцеларијских предмета од папира	1
45			

		Производња осталих производа од папира и картона	
46	1729		3
47	1812	Остало штампање	31
48	1813	Услуге припреме за штампу	24
49	1814	Књиговезачке и сродне услуге	5
50	2030	Производња боја, лакова и сличних премаза, графичких боја и китова	1
51	2041	Производња детерцената, сапуна средстава за чишћење и полирање	1
52	2042	Производња парфема и тоалетних препарата	5
53	2053	Производња етеричних уља	1
54	2219	Производња осталих производа од гуме	1
55	2222	Производња амбалаже од пластике	3
56	2223	Производња предмета од пластике за грађевинарство	7
57	2229	Производња осталих производа од пластике	4
58	2312	Обликовање и обрада равног стакла	1
59	2313	Производња шупљег стакла	1
60	2319	Производња и обрада осталог стакла, укључујући техничке стаклене производе	3

		Производња керамичких предмета за домаћинство и украсних предмета	
61	2341		3
62	2352	Производња креча и гипса	1
63	2361	Производња производа од бетона намењених за грађевинарство	1
64	2369	Производња осталих производа од бетона, гипса и цемента	2
65	2370	Сечење, обликовање и обрада камена	4
66	2399	Производња осталих производа од неметалних минерала	1
67	2511	Производња металних конструкција и делова конструкција	11
68	2512	Производња металних врата и прозора	8
69	2521	Производња котлова и радијатора за централно грејање	1
70	2550	Ковање, пресовање, штанцовање и ваљање метала; металургија праха	2
71	2561	Обрада и превлачење метала	3
72	2562	Машинска обрада метала	49
73	2572	Производња брава и окова	12

74	2591	Производња челичних буради и сличне амбалаже	1
75	2593	Производња жичаних производа, ланаца и опруга	2
76	2594	Производња везних елемената и вијчаних машинских производа	1
77	2599	Производња осталих металних производа	6
78	2611	Производња електронских елемената	1
79	2640	Производња електронских уређаја за широку потрошњу	1
80	2651	Производња мерних, истраживачких и навигационих инструмената и апаратса	1
81	2670	Производња оптичких инструмената и фотографске опреме	2
82	2711	Производња електромотора, генератора и трансформатора	1
83	2712	Производња опреме за дистрибуцију електричне енергије и опреме за управљање електричном енергијом	4

84	2732	Производња осталих електронских и електричних проводника и каблова	1
85	2740	Производња опреме за осветљење	2
86	2751	Производња електричних апаратова за домаћинство	1
87	2825	Производња расхладне и вентилационе опреме, осим за домаћинство	1
88	2910	Производња моторних возила	1
89	2932	Производња осталих делова и додатне опреме за моторна возила	2
90	3101	Производња намештаја за пословне и продајне просторе	12
91	3102	Производња кухињског намештаја	6
92	3109	Производња осталог намештаја	10
93	3212	Производња накита и сродних предмета	17
94	3213	Производња имитације накита и сродних производа	8
95	3240	Производња игара и играчака	3
96	3250	Производња медицинских и стоматолошких инструмената и материјала	5

97	3299	Производња осталих предмета	54
98	3311	Поправка металних производа	7
99	3312	Поправка машина	31
100	3313	Поправка електронске и оптичке опреме	6
101	3314	Поправка електричне опреме	6
102	3315	Поправка и одржавање бродова и чамаца	1
103	3319	Поправка остале опреме	1
104	3320	Монтажа индустријских машина и опреме	5
105	3530	Снабдевање паром и климатизација	1
106	3832	Поновна употреба разврстаних материјала	1
107	4110	Разрада грађевинских пројектата	3
108	4120	Изградња стамбених и нестамбених зграда	17
109	4221	Изградња цевовода	1
110	4291	Изградња хидротехничких објеката	1
111	4311	Рушење објекта	13
112	4312	Припремна градилишта	6
113	4313	Испитивање терена бушењем и сондирањем	1
114	4321	Постављање електричних инсталација	96

	4322	Постављање водоводних, канализационих, грејних и климатизационих система	
115			81
116	4329	Остали инсталациони радови у грађевинарству	11
117	4331	Малтерисање	11
118	4332	Уградња столарије	18
119	4333	Постављање подних и зидних облога	43
120	4334	Бојење и застакљивање	66
121	4339	Остали завршни радови	60
122	4391	Кровни радови	3
123	4399	Остали непоменути специфични грађевински радови	50
124	4511	Трговина аутомобилима и лаким моторним возилима	5
125	4520	Одржавање и поправка моторних возила	153
126	4532	Трговина на мало деловима и опремом за моторна возила	20
127	4615	Посредовање у прдаји намештаја, предмета за домаћинство и металне робе	1
128	4617	Посредовање у прдаји хране, пића и дувана	1
129	4618	Специјализовано посредовање у прдаји посебних производа	2

130	4619	Посредовање у продаји разноврсних производа	1
131	4631	Трговина на велико воћем и поврћем	2
132	4632	Трговина на велико месом и производима од меса	1
133	4642	Трговина на велико одећом и обућом	2
134	4643	Трговина на велико електричним апаратима за домаћинство	1
135	4649	Трговина на велико осталим производима за домаћинство	2
136	4666	Трговина на велико осталим канцеларијским машинама и опремом	1
137	4673	Трговина на велико дрветом, грађевинским материјалом и санитарном опремом	4
138	4674	Трговина на велико металном робом, инсталационим материјалима, опремом и прибором за грејање	1
139	4677	Трговина на велико отпадима и остатцима	4
140	4690	Неспецијализована трговина на велико	22

141	4711	Трговина на мало у неспецијализованим продавницама, претежно храном, пићима и дуваном	158
142	4719	Остала трговина на мало у неспецијализованим продавницама	78
143	4721	Трговина на мало воћем и поврћем у специјализованим продавницама	24
144	4722	Трговина на мало месом и производима од меса у специјализованим продавницама	18
145	4723	Трговина на мало рибом, љускарима и мекушцима у специјализованим продавницама	6
146	4724	Трговина на мало хлебом, тестенином, колачима и слаткишима у специјализованим продавницама	9
147	4725	Трговина на мало пићима у специјализованим продавницама	3
148	4726	Трговина на мало производима од дувана у специјализованим продавницама	7
149	4729	Остала трговина на мало храном у специјализованим продавницама	18

		Трговина на мало рачунарима, периферним јединицама и софтвером у специјализованим продавницама	
150	4741		2
151	4742	Трговина на мало телеkomуникационом опремом у специјализованим продавницама	4
152	4743	Трговина на мало аудио и видео опремом у специјализованим продавницама	5
153	4751	Трговина на мало текстилом у специјализованим продавницама	53
154	4752	Трговина на мало металном робом, бојама и стаклом у специјализованим продавницама	33
155	4754	Трговина на мало електричним апаратима за домаћинство у специјализованим продавницама	1
156	4759	Трговина на мало намештајем, опремом за осветљење и осталим предметима за домаћинство у специјализованим продавницама	19

157	4761	Трговина на мало књигама у специјализованим продавницама	10
158	4762	Трговина на мало новинама и канцеларијским материјалом у специјализованим продавницама	4
159	4764	Трговина на мало спортском опремом у специјализованим продавницама	1
160	4765	Трговина на мало играма и играчкама у специјализованим продавницама	2
161	4771	Трговина на мало одећом у специјализованим продавницама	123
162	4772	Трговина на мало обућом и предметима од коже у специјализованим продавницама	19
163	4773	Трговина на мало фармацеутским производима у специјализованим продавницама – апотекама	11
164	4774	Трговина на мало медицинским и ортопедским помагалима у специјализованим продавницама	5

165	4775	Трговина на мало козметичким и тоалетним производима у специјализованим продавницама	14
166	4776	Трговина на мало цвећем, садницама, семењем, ђубривима, кућним љубимцима и храном за кућне љубимце у специјализованим продавницама	27
167	4777	Трговина на мало сатовима и накитом у специјализованим продавницама	5.
168	4778	Остала трговина на мало новим производима у специјализованим продавницама	105
169	4779	Трговина на мало половином робом у продавницама	11
170	4781	Трговина на мало храном, пижима и дуванским производима на тезгама и пијацама	10
171	4782	Трговина на мало текстилом, одећом и обућом на тезгама и пијацама	26
172	4789	Трговина на мало осталом робом на тезгама и пијацама	23
173	4791	Трговина на мало посредством поште или преко интернета	26

174	4799	Остала трговина на мало изван продавница, тезги и пијаца	14
175	9609	Остале непоменуте личне службене делатности	36
176	9604	Делатност неге и одржавања тела	26
177	9602	Делатност фризерских и козметичких салона	348
178	9601	Прање и хемијско чишћење текстилних и крznених производа	25
179	9529	Поправка осталих личних предмета и предмета за домаћинство	82
180	9525	Поправка сатова и накита	2
181	9524	Одржавање и поправка намештаја	12
182	9523	Поправка обуће и предмета од коже	9
183	9522	Поправка апарат за домаћинство и кућне и баштенске опреме	44
184	9521	Поправка електронских апарат за широку употребу	13
185	9512	Поправка комуникационе опреме	6
186	9511	Поправка рачунара и периферне опреме	43
187	9329	Остале забавне и рекреативне делатности	36
188	9321	Делатност забавних и тематских паркова	6

189	9319	Остале спортске делатности	7
190	9313	Делатност фитнес клубова	4
191	9003	Уметничко стваралаштво	15
192	9002	Друге уметничке делатности у оквиру извођачке уметности	42
193	9001	Извођачка уметност	30
194	8899	Остале непоменута социјална заштита без смештаја	3
195	8710	Делатности смештајних установа с медицинском негом	2
196	8690	Остале здравствена заштита	24
197	8623	Стоматолошка пракса	98
198	8622	Специјалистичка медицинска пракса	20
199	8621	Општа медицинска пракса	26
200	8559	Остало образовање	74
201	8552	Уметничко образовање	6
202	8551	Спортско и рекреативно образовање	2
203	8299	Остале услужне активности подршке пословању	86
204	8292	Услуге паковања	7
205	8230	Организовање састанака и сајмова	1
206	8220	Делатност позивних центара	2

207	8219	Фотокопирање, припремање документата и друга специјализована канцеларијска подршка	18
208	8211	Комбиноване канцеларијско- административне услуге	107
209	8130	Услуге уређења и одржавања околине	14
210	8129	Услуге осталог чишћења	9
211	8122	Услуге осталог чишћења зграда и опреме	7
212	8121	Услуге редовног чишћења зграда	42
213	8110	Услуге одржавања објекта	22
214	8030	Истражне делатности	1
215	8020	Услуге система обезбеђења	9
216	8010	Делатност приватног обезбеђења	3
217	7990	Остале услуге резервације и делатности повезане с њима	7
218	7911	Делатност путничких агенција	6
219	7830	Остало уступање људских ресурса	1
220	7739	Изнајмљивање и лизинг осталих машина, опреме и материјалних добара	1
221	7732	Изнајмљивање и лизинг машина и опреме за грађевинарство	1

222	7729	Изнајмљивање и лизинг осталих предмета за личну употребу и употребу у домаћинству	4
223	7722	Изнајмљивање видео-касета и компакт-дискова	1
224	7721	Изнајмљивање и лизинг опреме за рекреацију и спорт	1
225	7711	Изнајмљивање и лизинг аутомобила и лаких моторних возила	5
226	7500	Ветеринарска делатност	13
227	7490	Остале стручне, научне и техничке делатности	24
228	7430	Превођење и услуге тумача	35
229	7420	Фотографске услуге	35
230	7410	Специјализоване дизајнерске делатности	59
231	7320	Истраживање тржишта и испитивање јавног мњења	3
232	7311	Делатност рекламних агенција	58
233	7112	Инжењерске делатности и техничко саветовање	129
234	7111	Архитектонска делатност	17
235	7022	Консултантске активности у вези с пословањем и осталим управљањем	297

236	7021	Делатност комуникација и односа с јавношћу	14
237	7010	Управљање економским субјектом	2
238	6920	Рачуноводствени, књиговодствени и ревизорски послови; пореско саветовање	194
239	6910	Правни послови	19
240	6831	Делатност агенција за неректнине	24
241	6820	Изнајмљивање властитих или изнајмљених неректнине и управљање њима	6
242	6622	Делатност заступника и посредника у осигурању	2
243	6619	Остале помоћне делатности у пружању финансијских услуга, осим осигурања и пензијских фонда	9
244	6612	Брокерски послови с хартијама од вредности и берзанском робом	35
245	6399	Информационе службне делатности на другом месту непоменуте	8
246	6312	Веб портали	10
247	6311	Обрада података, хостинг и сл.	34
248	6209	Остале услуге информационе технологије	33

249	6203	Управљање рачунарском опремом	13
250	6202	Консултантске делатности у области информационе технологије	83
251	6201	Рачунарско програмирање	362
252	6190	Остале телекомуникационе делатности	1
253	6120	Бежичне телекомуникације	1
254	6110	Кабловске телекомуникације	4
255	6020	Производња и емитовање телевизијског програма	4
256	5920	Снимање и издавање звучних записа и музике	3
257	5914	Делатност приказивања кинематографских дела	3
258	5913	Дистрибуција кинематографских дела, аудио- визуелних дела и телевизијског програма	1
259	5912	Делатности које следе након фазе снимања у производњи кинематографских дела и телевизијског програма	8

		Производња кинематографских дела, аудио- визуелних производа и телевизијског програма	
260	5911		115
261	5819	Остале издавачка делатност	3
262	5814	Издавање часописа и периодичних издања	3
263	5811	Издавање књига	16
264	5630	Услуге припремања и послуживања пића	146
265	5629	Остале услуге припремања и послуживања хране	1
266	5621	Кетеринг	9
267	5610	Делатности ресторана и покретних угоститељских објекта	256
268	5590	Остали смештај	1
269	5520	Одмаралишта и слични објекти за краћи боравак	1
270	5510	Хотели и сличан смештај	3
271	5320	Поштанске активности комерцијалног сервиса	4
272	5229	Остале пратеће делатности у саобраћају	7
273	5224	Манипулација теретом	1
274	5030	Превоз путника унутрашњим пловним путевима	2
275	4941	Друмски превоз терета	224

	4939	Остали превоз путника у копненом саобраћају	
276			9
277	4932	Такси превоз	839

Како што се из приложene табеле јасно уочава, када је реч о привредним друштвима, постоји изражена привредна активност и динамика. Наиме, у овом тренутку на општини Чукарица у оквиру предузетничких радњи обавља се 277 различитих делатности у 6.883 активна предузетника. Све ово указује на значајан привредни потенцијал Општине, те неопходну разраду и усмеравање развоја привреде на истој.

Смањена привредна активност свакако је директна последица транзиције настала у другој половини деведесетих година прошлог века. Пад¹¹ индустријске производње на Чукарици, који је отпочео деведесетих година 20. века, а интезивиран реформским процесима после 2000. године, довео је до деиндустријализације привреде и великих промена у структури привреде. Неконкурентна економска основа и постепено суочавање са проблемима високог нивоа незапослености, смањења просечног дохотка и куповне снаге становништва, ниске способности система у области преквалификације радне снаге, недостатка инвестицирања у инфраструктуру додатно су успорили превазилажење структурних недостатака, уводећи привреду Чукарице у фазу стагнације, а сада већ и рецесије. Као последица тога, у привреди Чукарице, по броју привредних субјеката, данас убедљиво предњаче трговина на велико и мало, прерађивачка индустрија и терцијарне делатности.

Прва фабрика алатних машина и процесне опреме „Иво Лола Рибар“ основана је као локомотива будуће индустријализације целе земље и имала је све до деведесетих година 20. века посебну улогу у привреди Чукарице и уз фирме из области енергетике, била је најважнији привредни субјект београдског региона. Постојао је читав низ предузећа која су уз „Лолу“ била носиоци развоја општине, лоцирана углавном на приградским подручјима Чукарице, као што су „Зеленгора“, „Бродотехника“, Картонка „Умка“, „Инос“, „Атекс“, „Баново брдо“, „Бора Кечић“, „Станком корпорација“ и друга предузећа, која су запошљавала велики број радника, претежно становника Чукарице. У овим системима, један од узрока стагнације развоја, уласка у стечаје и ликвидације, свакако је било увођење санкција, затим губитак тржишта углавном у земљама несврстаног и Источног блока, неадекватан руководећи кадар и углавном прекомеран број запослених. У овом тренутку, на територији општине Чукарице, веома мали број великих система који послују позитивно. Такође, развој малих предузећа у друштвеном и приватном сектору, па

11 Стратешки план развоја градске општине Чукарица 2014 - 2020, ст 31

једним делом и сектора личног рада, развијао се у функцији производње репроматеријала и сировина за велике системе, што је резултирало углавном њиховим гашењем.

Ако се томе дода и изражен проблем лоше ликвидности, скупих кредита, неконкуренције домаће робе у односу на робу страних извозника, губитак тржишта-процес деиндустријализације је значио да индустрија у Чукарици престаје да буде „водећа привредна делатност“. Наступиле су веће промене у структури привредне активности-сектор трговине и сектор услуга доминирају у структури привређивања. Све ово неминовно је довело до померања тежишта ка новим правцима развоја локалне заједнице, наравно у складу са њеним урбанистичким, еколошким и амбијенталним карактеристикама, али пре свега, у доста отежаним околностима развојних могућности ширег региона.

Уколико бисмо анализирали запосленост на општини Чукарица, према евидентији Националне службе за запошљавање у овом тренутку на Општини број незапослених особа је 9.985 што је 5,9% од укупног броја пунолетног становништва Општине.

Незапослена лица	град Београд			ГС Чукарица		
	мушки	жене	укупно	мушки	жене	укупно
15 - 19 година	643	573	1,216	37	48	85
20 - 24 године	2,501	2,842	5,343	215	305	520
25 - 29 година	3,948	6,605	10,553	403	716	1,119
30 - 34 године	3,899	6,649	10,548	431	790	1,221
35 - 39 година	3,863	6,532	10,395	419	763	1,182
40 - 44 године	3,970	6,414	10,384	468	745	1,213
45 - 49 година	3,798	6,059	9,857	421	757	1,178
50 - 54 године	4,571	6,376	10,947	515	766	1,281
55 - 59 година	5,129	6,633	11,762	566	805	1,371
60 - 64 године	4,793	2,131	6,924	534	281	815
укупно	37,115	50,814	87,929	4,009	5,976	9,985

Извор: Национална служба за запошљавање, Филијала Београд, фебруар 2018.

Иако овај податак није алармантан имајући у виду демографску структуру становништва општине Чукарица, важно је напоменути да га је потребно узети са резервом због тога што није редак случај да се особе не пријављују на биро за запошљавање, те да постоји значајан број оних који су „привидно“ запослени а не врше делатност као такву. То значи да међу онима који се воде као запослени постоји значајан број оних који су само пријављени у одређеним привредним субјектима, а рад у њима не остварују.

Из свега наведеног уочава се да постоји значајан потенцијал општине Чукарица како у просторном, тако и у привредном и кадровском смислу који је потребно боље и правилније усмерити у циљу достицања бољег привредног развоја, те створити услове препознавања општине Чукарица као места где се одвија и развија привредна делатност.

Визија¹² развоја општине представља њену дугорочну жељену трајекторију развоја, то јест стање у којем желимо да видимо општину у наредних десет до двадесет година. Уважавајући богату историју Чукарице, различите фазе у досадашњем развоју, тренутно стање у општини, али и развојне аспирације општине, овим стратешким документом се утврђује основна визија развоја општине Чукарице, као својеврсне оазе града Београда.

Остварењем ове визије, Чукарица ће постати здраво и просперитетно место за живот, модерно урбano подручјe Београда са одличним амбијентом за инвеститоре и атрактивна туристичка дестинација. Њени пропулзивни сектори ће бити туризам, услужне делатности, спортско-рекреативни садржаји, али и производња хране.

На тај начин, Чукарица ће, пре свега, бити привредно витална градска целина очуваног и заштићеног природног и културног наслеђа, са побољшаним материјалним статусом грађана преко повећања запослености и квалитетнијег начина задовољавања потреба у области образовања, културе, спорта и др.

Са епитетом, енергетски свесне и ефикасне заједнице, уређених и заштићених зелених и водених површина, Чукарица ће одговорно и одрживо управљати сопственим ресурсима, водећи рачуна о реалним потенцијалима и вредностима општине, као и ограничењима и препрекама за њихово одрживо коришћење у будућности, истовремено активно развијајући своје капацитете за развој зелене економије.

Градска општина Чукарица ће подстицати друштвену одговорност у свим сегментима свог јавног ангажовања, подржавати своје надарене и вредне појединце и наставити да ослушкује идеје и сугестије својих суграђана, привредника, научника и уметника како би добре идеје биле интегрисане у будуће стратешке правце развоја.

Постојаним радом на унапређењу интерних капацитета управе, успостављањем електронске управе и конкретним приближавањем управе грађанима, Градска општина Чукарица ће континуирано повећавати степен поверења грађана.

Остварење ове визије значи да ће општина Чукарица, сопственим снагама, као и уз помоћ свих актера у развоју општине, уложити напор да се:

---

12 Стратешки план развоја градске општине Чукарица 2014 - 2020, ст 117

- Валоризује и промовише историјско наслеђе општине које Чукарицу чини атрактивним делом града Београда;
- Искористе све специфичности њеног положаја у оквиру територије града Београда, а тиме и могућност приступа регионалној и међународној саобраћајној и транспортној инфраструктури;
- Размишља и дела развојно, не само у дијалогу са Градом Београдом, већ и са суседним општинама (градским општинама Нови Београд, Савски венац, Раковица, Вождовац, Барајево, Обреновац и Сурчин);
- Креира повољан предузетнички и инвестиони амбијент и унапреди мрежа привлачних туристичких одредишта (за спорт, рекреацију, одмор и забаву);
- Оствари одрживост просторног, урбаног, еколошког и комуналног развоја Чукарице;
- Развије свест о значају јавних простора и јавних добара и промовише идеја да градска општина као целина, представља добро од значаја за све који у њој живе и делују;
- Доприноси на сваки начин очувању здраве животне средине, односно опоравку и ревитализацији оних подручја која су угрожена или девастирана претходним утицајима или немаром;
- Унапреди квалитет живота и услуга, путем развоја и максималног остваривања свих људских, културних и образовних потенцијала;
- Оствари реалан консензус и добије пуна подршка актера и грађана за значајне развојне пројекте општине
- Креира одговорна и ефикасна Општинска управа, окренута грађанкама и грађанима.

V Заједнице смерница развоја и извештај о мониторингу

У оквиру заједничких смерница развоја дефинисаних Стратегијским планом општине Чукарица за период 2014 – 2020 година дефинисани су оквири развоја. Општина¹³ Чукарица као саставни део Београда, административног, економског и културног центра Србије, има ограничене надлежности и ограничене изворе финансирања. Уз то, она не располаже имовином. Поред тога, на њу утичу и ови фактори:

- Бржи раст незапослености него у Београду (гашење великих производних система),

13 Стратешки план развоја градске општине Чукарица 2014 - 2020, ст 42

- Слаба економска снага појединца,
- Недовољно изграђена и некомплетна привредна инфраструктура,
- Опште стање у економији државе,
- Висока инфлација, где тржиште финалних производа генерише раст цена,
- Још увек ограничена могућност државних институција да обезбеде смањење спољног дуга и
- Ограничен раст јавних расхода у односу на раст БДП.

Наведени фактори додатно отежавају санирање општег стања у привреди Чукарице. Општина Чукарица опредељује самостално приоритетне правце развоја водећи рачуна о расположивим ресурсима, заједно са Градом учествује у доношењу стратешке планске документације о просторном развоју заједнице и донекле се ослања на финансијске и документације о просторном развоју заједнице, и донекле се ослања на финансијске и људске ресурсе главног града. Такође, очекује од шире заједнице спровођење мера за реализацију нових модела привредног раста и развоја у наредној деценији, са тежиштем на индустријском расту, инвестицијама и извозу и убрзању реформских процеса и европских интеграција.

Решење једним делом лежи у промовисању инвестиционог амбијента за улагања у сектор прерадивачке индустрије и услуга, пре свега у области туристичке понуде. Наравно, пут ка структурним променама и привредном расту, који највише лежи у снази и ефикасности институција државе, свакако лежи и у снази и ангажовању локалне заједнице да обезбеди стране директне инвестиције и да, заједно са носиоцима привредних активности, обезбеди проналажење стратешких партнера.

Ако се имају у виду пomenuti процес деиндустријализације на Чукарици, као и стратешки правци индустријског развоја Србије и Београда, један од механизама који је примерен постојећој ситуацији јесте искоришћавање браунфилд локација на територији општине. Један од примарних задатака у наредном периоду било би сагледавање ресурса који могу бити од изузетног значаја за реализацију браунфилд инвестиција на подручју Чукарице:

- Потенцијалних ресурса који су приватизовани, а нису приведени намени,
- Запуштених индустријских комплекса који су у фази стечаја, реструктуирања или ликвидације,

- Индустриских комплекса у којима се производња одвија у смањеном обиму.

Уколико се у наредном периоду у Србији обезбеди солидна финансијска клима за улагања у основна средства и обртни капитал, или се ангажовањем локалних структура обезбеде средства од страних инвеститора за одређене производне програме чија би реализација кренула у постојећим изграђеним просторима са комплетном инфраструктуром, могао би се очекивати допринос процесу индустрисализације (на новим, савременијим основама), што је иначе предвиђено и Стратегијом развоја града Београда.

Такође, могуће је радити на проналажењу инвеститора за поједине нове локације од значаја за развој привредног окружења Чукарице. Креирањем базе потенцијалних локација за инвеститоре, која би била доступна путем интернет сервиса, као и у форми каталога локација, створили би се повољнији услови за активнију улогу Градске општине Чукарице у проналажењу партнера за реализацију мера опоравка привреде и раста запослености.

Новим планом регулације утврђене су управо комерцијалне зоне које треба приводити намени и промовисати у циљу изналажења нових инвеститора:

- Комерцијална зона у близини петље код моста на Ади, која обухвата Стару шећерану и складиште Југопетрола, у смислу пренамене бивших индустриских постројења у садржаје намењене пре свега туризму, култури и услугама,
- Привредно-комерцијална зона дуж Ибарске магистрале, која ће се након проширења по новом ГУП-у, простирати све до Рушња, на укупној површини од 90 хектара,
- Комерцијалне и привредне зоне мањих површина, као што су оне дуж Паштровићеве улице (9,45 ха), у Железнику („Бора Кечић“), у Сремчици и Великој Моштаници (6,5 ха).

Наравно, све ово подразумева врло значајне измене и поједностављење процедуре везаних за издавање грађевинских дозвола, консултовања у фази припреме и израде урбанистичких планова, комуникацију са јавним комуналним предузећима, успостављање интернет портала са важећим планским документима, припреме детаљног упутства за инвеститоре о законским процедурама и сл.

SWOT анализа¹⁴, урађена током децембра 2012., указала је на потенцијалне правце развоја, као и препреке на том путу. У овом поглављу ћемо указати на неке тенденције које произлазе из анализе.

ПРЕДНОСТИ на које се треба надовезати:

- Грађевинско земљиште
- Пољопривредно земљиште
- Саобраћајни положај (Ибарска магистрала, Обилазница, Остружнички мост)
- Традиција занатства и предузетништва
- Број становника и образовна структура
- Атрактивни локалитети за развој туризма (Ада Циганлија, Кошутњак, Хиподром, Липовачка шума)
- Река Сава са приобаљем
- Носиоци привредних активности - 18 већих предузећа (прехранбена индустрија, грађевинарство, фармацеутска трговина и слично)
- Развијена мрежа трговина и услуга

Међу предностима општине се налази полазна основа за дефинисање циљева стратешког плана развоја, тј. његовог дела који се бави економским развојем. Предности општине се лако идентификују са развојним стратегијама Републике и Града - развој саобраћајница и зона уз саобраћајнице, атрактивни локалитети за развој туризма, већ развијена мрежа трговина и услуга - преусмеравање на терцијалне делатности. Ово су позитивни трендови, који већ добро функционишу и стварају подлогу за бржу реализацију могућности.

Када је у питању земљиште, очигледна је потреба да се пројектима у Стратешком плану развоја створе, претпоставке за дефинисање зона, са површинама и превасходним делатностима. У интересу је и самих грађана да знају у којој зони поседују земљиште и колико оно вреди у датом тренутку.

Традиција занатства и предузетништва је веома јака на Чукарици, као што се и кроз претходну анализу показује. У времену када се рачуна на привреду и предузетништво као моторе изласка из кризе, ово је предност коју кроз пројекте треба правилно разрадити.

---

¹⁴ Стратешки план развоја градске општине Чукарица 2014 - 2020, ст 43

У анализи је такође истакнут висок проценат високо образованог становништва у односу на Београд, те је и овај индикатор значајан за формулисање развојне политике и пројеката.

Од осталих предности, велики је потенцијал у атрактивним локацијама којима Чукарица обилује, што даје велики простор за постепени развој туризма, а самим тим и мреже трговине и услуга, као и економије општине у целини.

МОГУЋНОСТИ које треба искористити:

- Привредне зоне у близини важних саобраћајница
- Атрактивне локације за нове хотелско - туристичке садржаје
- Обала Саве (марине, спортски центри, туризам, риболов)
- Децентрализација-пренос надлежности
- Приступ донаторским фондовима
- Одрживи извори енергије
- Браунфилд и гринфилд инвестиције
- Превођење сиве економије у сектор предузетништва и МСП
- Отварање Канцеларије за локални економски развој
- Подизање нивоа развијености трговине и услуга, нарочито великих трговинских и услужних ланаца.

Наведене могућности представљају надоградњу на дефинисане предности, али у исто време и платформу за превазилажење слабости. Међу могућностима које треба искористити се налазе и атрактивне зоне и оне су делом разрађене и у поглављу о просторном и комуналном развоју. Овде ћемо само поменути водоизвориште Макиш као специфичну, ују зону заштите водоизворишта, о чему превасходно одлучује Министарство здравља. У складу са већ покренутим иницијативама за сужење уже зоне заштите водоизворишта са десне стране од магистралног пута (гледано из правца Београда), могуће је померање ове зоне за једну улицу, док је лева страна доста пространа и није покривена детаљним плановима.

Комисија¹⁵ за планове Скупштине града Београда, на седници одржаној 29. августа 2017. год., на основу чл. 45а. Закона о планирању и изградњи („Службени гласник РС“ бр. 72/09, 81/09, 64/10, 24/11, 121/12, 42/13, 50/13, 98/13, 132/14, 145/14) и чл. 11. и 19. Пословника о раду Комисије за

---

¹⁵ http://www.beograd.rs/lat/gradski-oglasi-konkursi-i-tenderi/1739112-rani-javni-uvid-u-plan-detajlne-regulacije-dela-makiskog-polja_2/

планове Скупштине града Београда, представила је рани увид у План детаљне регулације дела Макишког поља, чиме се отпочело на урбанизацији овог дела Општине.

Поред могућности које даје обала Саве за развој марина, спортских центара, туризма и риболова, велика развојна могућност лежи и у преносу надлежности са централног на локални ниво; ова могућност је за општину велики изазов. У исто време, потребно је што више искористити постојеће и будуће донаторске пројекте, како би се извршио што већи трансфер надлежности на ниво општине. Ово је такође, одличан начин да се приступи донаторским фондовима, које је општина до сада користила умереним капацитетом. Постоје и фондови који ће омогућити већу искоришћеност капацитета у области оживих извора енергије, као и браунфилд и гринфилд инвестиција и смањења сиве економије.

Отварање Канцеларије за локални економски развој је значајан институционални корак у креирању услова за убрзан развој општине, који даље подржава све развојне процесе.

СЛАБОСТИ које треба поправити или на њима радити:

- Недостатак ДУП и планских докумената
- Нерешени имовинско-правни односи
- Недовољна искоришћеност пољопривредног земљишта и уситњеност парцела
- Недовољна примена нових технологија у пољопривредној производњи
- Недостатак услова за подстицање заинтересованости становништва за бављење пољопривредом
- Мали број регистрованих пољопривредних газдинстава
- Недостатак носилаца организације пољопривредне производње
- Стање у пословању већих предузећа
- Број нелегалних објеката, спора и неефикасна легализација
- Недостатак инфраструктуре (канализација, водовод, путеви)
- Висок степен незапослености
- Ограничења надлежности
- Неразвијеност институција за подршку бизнису
- Непотпуна сертификација и стандардизација у производњи

- Мали смештајни капацитети
- Недостатак финансијских средстава
- Лоша приватизација.

Међу негативним факторима, који не функционишу добро или би требало поправити, препознају се три нивоа: ингеренције над земљиштем и учешће у изради планских докумената; недовољна развијеност институција и инфраструктуре; недовољни капацитети приватног и јавног сектора да значајније допринесу економском развоју општине. С обзиром на то да су ово унутрашњи фактори, они се прилично једноставно транспортују у циљеве и на њих се одговара едукацијом, изградњом институционалних капацитета и инфраструктурним побољшањима.

Другим речима, у формулисању развојних пројекта, треба се водити и одговорима на дефинисане слабе тачке, а служећи се дефинисаним предностима и могућностима.

ПРЕТЊЕ које треба избегавати или разматрати:

- Економска криза
- Незапосленост
- Прилив сиромашног становништва
- Поплаве на десној обали Саве и висок ниво подземних вода
- Недовољна и неуређена мрежа канала на десној обали Саве
- Клизишта на десној обали Саве
- Сива економија
- Недостатак стимулативне климе за пословни амбијент на републичком и градском нивоу
- Одлазак младог и образованог становништва
- Неликвидност, скучи кредити
- Централизован порески систем

Претње су ограничења која смањују могућности раста или промене. Будући да су ово спољни фактори, на које Општина тренутно у веома малој мери може да утиче у постављању циљева ће се нарочито обратити пажња на контролне мере.

Ово значи да претње представљамо у пројектима као својеврсну анализу ризика и у односу на њих дефинишемо механизме који ове ризике своде на најмању могућу меру, као и механизме

који ове ризике своде на најмању могућу меру, као и механизме који умањују негативне ефекте које ризици могу проузроковати.

У новембру прошле године (14.11.2017.) формирана је Туристичка организација Чукарице са надлежностима у области промовисања туристичке понуде Општине, као и промовисања и развоја туристичког потенцијала Општине.

Из свега поменутог поизашли су основни и специфични планови развоја општине Чукарица. Међу њима су (хронолошки)¹⁶ наведени они који су релевантни за привредни развој Општине:

СТРАТЕШКИ ЦИЉ 1

УНАПРЕЂЕЊЕ ЕКОНОМСКОГ РАЗВОЈА ОПШТИНЕ, РАЗВИЈАЊЕМ ПОСТОЈЕЋИХ КАПАЦИТЕТА И СТВАРАЊЕМ УСЛОВА ЗА ПРИВЛАЋЕЊЕ НОВИХ ИНВЕСТИЦИЈА

ПРИОРИТЕТ 1.1. – УНАПРЕЂЕЊЕ УКУПНОГ ПРИВРЕДНОГ АМБИЈЕНТА

Постојање привредних зона које се могу довести у функцију запошљавања и привредног развоја представља потенцијал који нема већина градских општина. Зато је привођење намени привредних и пословних целина оцењено као стратешки циљ развоја општине Чукарица. Препознати су проблеми (недостатак планске документације, недостатак инфраструктуре, финансирање) и предвиђени пројекти који ће омогућити искоришћење овог потенцијала. С обзиром на тенденцију смањивања броја привредних субјеката, а самим тим и броја запослених, потребно је направити институционалне услове за ефикаснију подршку локалне управе привреди Чукарице. Формирањем јединице локалне управе која ће се бавити искључиво питањима подршке локалној привреди и привлачења страних и домаћих инвестиција, допринеће се стварању позитивније пословне климе.

Специфични циљеви:

- 1.1.1. Проактивна улога Општине код надлежних институција у изради планова детаљне регулације за привредне зоне опредељене плановима генералне регулације
- 1.1.2. Привођење намени/стављање у функцију већ опредељених привредних зона са одговарајућом инфраструктуром
- 1.1.3. Обезбеђење услова за стручно оспособљавање и упосленост људских ресурса
- 1.1.4. Рад на идентификацији повољних извора финансирања и приступу тим изворима
- 1.1.5. Стварање институцијоног оквира - Канцеларије за локални економски развој или сл.

16 Стратешки план развоја градске општине Чукарица 2014 - 2020, ст 121

- 1.1.6. Маркетиншка подршка предузетништву са територије општине
- 1.1.7. Увођење одговарајућих стандарда у пословање у производним и услужним капацитетима и процесима
- 1.1.8. Успостављање боље и чвршће сарадње јавног и приватног сектора
- 1.1.9. Повећање броја регистрованих пољопривредних газдинстава и едукација пољопривредних произвођача
- 1.1.10. Јачање институционалног оквира за производњу, праћење и организовање пољопривредне производње, откупа и пласмана производа
- 1.1.11. Обезбеђење инфраструктурних услова за развој пољопривреде.

ПРИОРИТЕТ 1.2. – РАЗВОЈ ТУРИЗМА И УГОСТИЋЕСТВА

Географски положај и богатство туристички атрактивним локалитетима чине развој турizма једним од најзначајнијих стратешких циљева развоја Чукарице.

Ада Циганлија, Липовачка шума, Кошутњак, Хиподром, река Сава са приобаљем су природна богатства и огроман потенцијал за развој.

Тренутно стање у туризму на територији општине указује на проблеме као што су: недовољни смештајни капацитети, недовољно развијена туристичка понуда, недостатак планске и пројектне документације и непостојање институционалног оквира, који онемогућавају искоришћење пуног потенцијала ових туристичких локалитета.

Циљ стратегије је да у оквиру периода важења, утврди начине решавања ових проблема како би туризам био конкретнији и тиме постао значајан чинилац у привреди и запошљавању на Чукарици.

Специфични циљеви:

- 1.2.1. Обезбедити услове за стварање позитивне слике о природним и културним ресурсима Чукарице
- 1.2.2. Унапређење постојеће туристичке понуде и креирање нових производа и иновација
- 1.2.3. Стварање институционалног оквира у функцији развоја туризма (формирање ТО)
- 1.2.4. Израда каталога локација погодних за изградњу хотела и туристичких садржаја.

СТРАТЕШКИ¹⁷ ЦИЉ 2

¹⁷ Стратешки план развоја градске општине Чукарица 2014 - 2020, ст 124

ОДРЖИВИ ПРОСТОРНИ И УРБАНИ РАЗВОЈ И УНАПРЕЂЕЊЕ КОМУНАЛНЕ И ЕНЕРГЕТСКЕ ИНФРАСТРУКТУРЕ

ПРИОРИТЕТ 2.1. – УНАПРЕЂЕЊЕ КВАЛИТЕТА ЖИВОТА НА ТЕРИТОРИЈИ ГО ЧУКАРИЦЕ

Квалитет живота, односно доступност и ниво услуга основних комуналних сервиса, једно је од питања које веома занима становнике Чукарице. Иако у погледу комуналног развоја и пружања комуналних услуга градске општине немају превелике надлежности, покретање иницијатива у овој области може знатно убрзати одређене процесе и унапредити стање квалитета живота на територији Чукарице.

Како би се подстакао развој и саобраћајна доступност насеља Железника и Сремчице, потребно је изградити улазно-излазне саобраћајнице које би повезале ова насеља са обилазницом.

Када је реч о квалитету живота на Чукарици највећи проблеми су повезани са постојањем већег броја нехигијенских насеља, која по правилу нису комунално опремљена и представљају претњу у здравственом и еколошком смислу, као и непостојање канализационе мреже у једном броју насеља.

Специфични циљеви:

- 2.1.1. Решавање проблема нехигијенских насеља
- 2.1.2. Подршка интеграцији мера енергетске ефикасности приликом изградње, адаптације и реконструкције
- 2.1.3. Припрема планова развоја комуналне инфраструктуре на територији ГО Чукарице
- 2.1.4. Унапређење канализационе инфраструктуре
- 2.1.5. Унапређење саобраћајне инфраструктуре.

ПРИОРИТЕТ 2.2. – ДАЉЕ ЈАЧАЊЕ УРБАНОГ ИДЕНТИТЕТА ГО ЧУКАРИЦЕ

Реализацијом пројекта усмерених ка уређењу и подизању квалитета јавних простора, као и реализацијом активности у домену урбане безбедности и енергетске ефикасности, Чукарица би могла да изгради специфичну врсту урбаног идентитета који би је учинио препознатљивом на нивоу Београда, али и на ширем плану. У том сислу јачање идентитета Градске општине Чукарице је препознато као један од битних приоритета.

Специфични циљеви:

- 2.2.1. Унапређење квалитета јавних простора
- 2.2.2. Повећање атрактивности појединих урбанистичких целина у циљу јачања препознатљивости Чукарице
- 2.2.3. Студија урбане безбедности

2.2.4. Унапређење енергетске ефикасности јавних објеката

2.2.5. Унапређење ефикасности и обухвата јавне расвете.

ПРИОРИТЕТ 2.3. – КРЕИРАЊЕ МЕХАНИЗМА ЗА ЕФИКАСНО УПРАВЉАЊЕ ПРОСТОРНИМ РАЗВОЈЕМ

Просторни развој је један од сегмента локалне самоуправе, на који Градска општина Чукарица може да има највећи директан утицај. Са друге стране, то је област деловања од које умногоме зависе и други приоритети од суштинске важности за Чукарицу, као што су економски, комунални или социјални развој. Због тога је управљање просторним развојем, односно стварање механизма за његово несметано одвијање, у стратешком смислу, један од значајних приоритета за Чукарицу.

У погледу просторног развоја, Градска општина Чукарица је суочена са бројним изазовима, као што су неискоришћене браунфилд локације, недостајућа планска документа и делови територије угрожени потенцијалним поплавама, клизањем тла или акцидентима који могу бити последица антропогених активности. Уколико се ови изазови сагледају на одговарајући начин и пропрате адекватним мерама, могуће је остварити напредак у погледу просторног развоја на Чукарици.

Специфични циљеви:

2.3.1. Израда и усвајање недостајућих планова

2.3.2. Интеграција постојећих планова и података о простору у јединствени систем за праћење просторног развоја

2.3.3. Успостављање механизма за кризне ситуације

СТРАТЕШКИ¹⁸ ЦИЉ 5

ПРОФИЛИСАЊЕ УПРАВЕ ГРАДСКЕ ОПШТИНЕ ЧУКАРИЦЕ КАО ОДГОВОРНЕ И ЕФИКАСНЕ УПРАВЕ, ОКРЕНУТЕ ГРАЂАНКАМА И ГРАЂАНИМА

Статус Чукарице, као градске општине, као и важећи прописи којима се ограничава број запослених у локалним управама, у одређеној мери су утицали на правац формулисања стратешког циља, приоритета и специфичних циљева за ову област. Такође, анализа стања је показала да је постојећа организациона структура задовољавајућа, те да се у наредном периоду превасходно треба усредсредити на процедуре које ће, са једне стране, допринети унапређењу интерних капацитета управе, а са друге, даљем приближавању управе грађанкама и грађанима.

---

¹⁸ Стратешки план развоја градске општине Чукарица 2014 - 2020, ст. 134

ПРИОРИТЕТ 5.1. – УСПОСТАВЉАЊЕ МЕХАНИЗАМА ЗА ПРАЋЕЊЕ ЕФИКАСНОСТИ РАДА УПРАВЕ

Анализа је показала да постоји добра пракса извештавања о раду општинске управе, али да постојећи систем извештавања не пружа адекватан основ за праћење ефикасности рада управе. У вези са тим се предлаже стандардизација начина на који различити делови управе извештавају о свом раду. У циљу унапређења ефикасности, требало би дефинисати и објавити стандардне рокове за обављање послова у делокругу управе, унапредити проток докумената унутар управе и омогућити да се већи број послова обавља у непосредном контакту са грађанкама и грађанима. Стандардизовање трајања поступака које води општинска управа и повећање броја послова који се обављају у службном центру би требало да допринесу и ефикасности управе и њеном приближавању грађанкама и грађанима.

Специфични циљеви:

5.1.1. Дефинисати очекиване рокове за обављање послова из делокруга управе

5.1.2. Стандардизовати начин извештавања о раду управе

5.1.3. Унапредити проток докумената кроз општинску управу

5.1.4. Повећати број послова који се обављају преко услужног центра.

ПРИОРИТЕТ 5.2. – УНАПРЕЂЕЊЕ ЉУДСКИХ РЕСУРСА У УПРАВИ

Кадрови или људски ресурси су, без сумње, најзначајнији елемент јавне управе на било ком нивоу власти. Очекивани национални правни оквир за радно-правни статус запослених на локалном нивоу ће, између остalog, донети обавезу општина и градова да успоставе функцију управљања људским ресурсима. Поред тога, анализа стања је показала да одређени интерни прописи и пракса у погледу управљања људским ресурсима, обуке запослених и вредновања њихових резултата постоје, али да их је потребно систематизовати, нормативно заокружити и на основу тога даље унапредити.

Специфични циљеви:

5.2.1. Успоставити функцију управљања људским ресурсима

5.2.2. Уредити систем обука запослених у општинској управи

5.2.3. Успоставити систем вредновања резултата запослених

ПРИОРИТЕТ 5.3. – ПРИПРЕМА ЗА УСПОСТАВЉАЊЕ СЕРВИСА ЕЛЕКТРОНСКЕ УПРАВЕ

Савремена управа није она која је само присутна на интернету. То је управа која своје послове поред традиционалног „папирног“ начина, обавља и посредством средстава електронске комуникације. У складу са тим, данас све општине и градови у Србији у својим стратешким документима препознају успостављање електронске управе као један од приоритета. За успостављање електронске управе неће бити пресудна техничка опремљеност општине, која је и сада на задовољавајућем нивоу, већ низ организационих и процедуралних промена које треба

извршити на нивоу читаве јавне управе у Србији, посебно за обављање послова који су у одређеном делокругу више органа управе. У том смислу се специфични циљеви и предложене активности у оквиру овог циља односе на припрему градске општине Чукарице за успостављање електронске управе.

Специфични циљеви:

5.3.1. Анализирати ниво-е спремности Управе Градске општине Чукарице

5.3.2. Повезати се са другим органима и организацијама од којих зависи поступање Општинске управе.

5.3.3. Повећати отвореност општине према грађанкама и грађанима путем интернета

5.3.4. Увести електронске седнице органа Општине.

ПРИОРИТЕТ 5.4. – ДЕФИНИСАЊЕ ИНТЕРНИХ ПРОЦЕДУРА ЗА ПРЕДУПРЕЂИВАЊЕ КОРУПЦИЈЕ

Корупција је један од највећих друштвених проблема у Србији – постоји на свим нивоима и у различитим облицима пружања јавних услуга и погађа најшири круг корисника јавних услуга. Управа која жели да се легитимише као одговорна и окренута ка грађанима мора предузети кораке да је не само осуди и санкционише, већ и да предупреди корупцију у својим редовима. Предложене мере и приоритети су институционалног карактера и требало би да омогуће управи општине Чукарице да деловањем у својој средини промовише антикорупцијску културу и повећа степен поверења грађанки и грађана.

Специфични циљеви:

5.4.1. Успоставити процедуре за предлоге и притужбе грађана

5.4.2. Пратити примену Етичког кодекса за запослене у општинској управи

5.4.3. Идентификовати потенцијална жаришта корупције

5.4.4. Обучити запослене о антикорупцијским мерама.

Извештај о имплементацији и мониторингу Стратешког плана за општине Чукарица за 2016. и 2017. годину указао је на начине и облике примене циљева зацртаних стратешким планом и због његове важности у наставку ће бити наведен у целости.

1.1 –Унапређење¹⁹ укупног привредног амбијента

---

¹⁹ Извештај о имплементацији и мониторингу стратешког плана развоја ГО Чукарица за 2016. и 2017. годину

1.1.1. Проактивна улога Општине код надлежних институција у изради планова детаљне регулације за привредне зоне определене планивима генералне регулације

У оквиру овог стратегијом планираног специфичног циља за 2016. годину су планиране следеће активности:

- Иницирање изrade планске документације и учествовање у дефинисању комерцијалних и пословних садржаја на потезу Ада-Макиш (у складу са резултатима „Студије заштите водоизворишта Макиш“ Института „Јарослав Черни“). Успостављена ефикасна сарадња општинских и градских институција на изради планске документације.

Планирана активност у 2017. години је:

- Иницирање изградње прилазнице укључења са магистралног пута за привредну зону од Орловаче до Рушња - није рађена пројектна документација за реализацију овог пројекта

1.1.2. Привођење намени/стављање у функцију већ определених привредних зона са одговарајућом инфраструктуром

У 2016. планиране су следеће активности на реализацији овог специфичног циља:

- Иницирање изrade пројектне документације за прилазнице укључења са магистралног пута за привредну зону од Орловаче до Рушња - није рађена пројектна документација за почетак реализације овог пројекта
- Иницирање изrade пројектне документације за електромрежу, телекомуникациону мрежу и гасовод за локацију привредне зоне од Орловаче до Рушња - није рађена пројектна документација за почетак реализације овог пројекта
- Иницирање изrade пројектне документације за електро-мрежу, телекомуникациону мрежу и гасовод за локацију привредне зоне Бора Кечић у Железнику - није рађена пројектна документација за почетак реализације овог пројекта

За 2017. у плану следеће активности:

- Иницирање изградње прилазнице укључења са магистралног пута за привредну зону од Орловаче до Рушња - није рађена пројектна документација за почетак реализације овог пројекта
- Иницирање изrade пројектне документације за електро-мрежу, телекомуникациону мрежу и гасовод на потезу Ада-Макиш - израђена је пројектна документација и чека се даља реализација пројекта која је у надлежности града.

1.1.3. Обезбеђење услова за стручно оспособљавање и упосленост људских ресурса

Важећом стратегијом развоја општине Чукарица у оквиру реализације специфичног циља Обезбеђење услова за стручно оспособљавање и упосленост људских ресурса у 2016. и 2017. години су планиране следеће активности:

- 1. Организовање јавних радова-нису организовани,**
- 2. Стручна пракса у сарадњи са НЗС - Градска општина Чукарица континуирано спроводи програм стручне праксе незапослених, како свршених високошколаца, тако и студената завршних година студија високих школа. Стручна пракса се обавља у Управи градске општине Чукарица, у Одељењима која се одређују према струци практиканата и траје три месеца у континуитету. У току 2016. године обуку је похађало укупно 76 практиканата у четири циклуса, а у 2017. су завршена два циклуса пракси.**
- 3. Обезбеђење подршке незапосленим лицима преко програма едукације, информисања стицања нових знања-током 2016. и 2017. године у сарадњи са Националном службом за запошљавање различитих категорија незапослених лица.**

2016-Развој предузетништва - Пут до успешног предузетника, Оснаживање жена, старости 45 година, плус, за оне које су остале без посла, да се поново, друштвено и економски ангажују, Мотивационо-активациона обука за лица без квалификација и нискоквалифицирана лица, Презентација јавних позива за 2016.

2017-Групно информисање на тему функционалног образовања одраслих за лица на евиденцији НСЗ - Служба Чукарица, Професионална оријентација за децу ромске националности, Развој предузетништва - Пут до успешног предузетника

- 4. Организовање сајмова запошљавања- 2016. није организован сајам запошљавања, а у 2017. је сајам био изузетно успешан са преко 808 пријављених незапослених лица, уз учешће 37 послодаваца, коју су укупно понудили 710 радних места за попуну.**

Уз сајам запошљавања у 2017. години је успостављен и рад Џоб клуба, који нуди могућност незапосленима да науче како што боље и ефикасније да траже, нађу и задрже радно место, уз прилику да стичу нове вештине попут умеће писања квалитетне радне биографије, пропратног писма и остale вештине које их развијају у професионалном погледу.

Сваки Џоб клуб је трајао по две недеље, са учешћем 12 полазника. и у 2018. се наставља његово функционисање.

1.1.5 Стварање институционалног оквира-Канцеларије за локални економски развој или сл.

У оквиру овог специфичног циља је планирано у континуитету спроводити активност:

- Оснивање струковног удружења предузетника на локалном нивоу - Општина Чукарица није надлежна за њихово оснивање али пружа пуну подршку оснивању удружења.

1.1.6. Маркетиншка подршка предузетништву са територије општине

У оквиру овог специфичног циља у континуитету су планиране две активности:

- Промоција инвестиционих потенцијала Чукарице (индустријских и туристичких) на сајмовима и привредним манифестацијама - ГО Чукарица је током 2016. године учествовала на 38. Међународном сајму туризма као и на Сајму хране и пића који су одржани на Београдском сајму, где је промовисала своје туристичке и индустријске потенцијале.

У 2017. години ГО Чукарица је учествовала на Међународном сајму туризма који је одржан на Београдском сајму, где је промовисала своје туристичке потенцијале. Такође ГО Чукарица је учествовала на врло посебеној културно-туристичкој манифестацији „Београдски манифест“ на Калемегдану.

- Унапређење општинске интернет презентације и убаџивање посебног дела о локалном економском развоју и економским потенцијалима Чукарице - у 2016. години је на општинској интернет презентацији постављен је посебан део о локалном економском развоју и економским потенцијалима Чукарице, који је доступан кликом на посебну иконицу али је у 2017. години дошло до реконструкције сајта, тако да тренутно овај део није доступан.

1.1.9. Повећање броја регистрованих пољопривредних газдинстава и едукација пољопривредних производа

У оквиру овог специфичног циља стратегије развоја општине Чукарица дефинисане су четири активности које се спроводе у континуитету:

- Подршка при регистрацији индивидуалних пољопривредних газдинстава
Информисање грађана о користима које могу имати од регистрације газдинства;
Појашњење процедуре регистрације

- Промоција пројекта намењених едукацији пољопривредних произвођача-
Информисање пољопривредних произвођача о актуелним програмима за стручно усавршавање
(непосредним контактом и електронским путем)
- Подршка пољопривредним произвођачима при аплицирању за средства и кредите националних фондова - информисање пољопривредних произвођача о актуелним субвенцијама(непосредним контактом и електронским путем);пружање помоћи у прикупљању документације
- Подстицање на већи проценат контроле квалитета земљишта едукацијом пољопривредника и субвенцијама – Информисање пољопривредних произвођача о актуелним субвенцијама и о значају контроле квалитета земљишта као једне од основних мера за постизање високих и стабилних приноса добrog квалитета
- Подстицање на већи проценат осигурања усева и газдинства едукацијом и добрим примерима - Информисање пољопривредних произвођача о могућностима регресирања осигурања усева и плодова (непосредним контактом и електронским путем)

1.1.10. Јачање институционалног оквира за производњу , праћење и организовање пољопривредне производње, откупа и пласмана производа

Две активности се спроводе у континуитету у оквиру овог специфичног циља:

- Подстицање на увођење стандарда ЕУ у производњи хране - Информисање пољопривредних произвођача о могућностима коришћења подстицаја за увођење и сертификацију система квалитета хране, органских производа и производа са ознаком географског порекла (непосредни контактом и електронским путем)
- Подстицање пољопривредника на удруживање у задруге, кластере - Информисање пољопривредних произвођача о могућностима коришћења подстицаја за оснивање нових задруга и инвестиционе пројекте постојећих задруга(непосредним контактом и електронским путем)

1.1.11. Обезбеђење инфраструктурних услова за развој пољопривреде

У оквиру реализације овог специфичног циља дефинисане су три активности:

- Уређење некатегорисаних атарских путева - С обзиром да је стање атарских путева било лоше током 2015. и 2016. године у сарадњи са пољопривредним произвођачима, задругама и месним заједницама, урађен је попис оштећених и неупотребљивих атарских путева које је хитно требало санирати ради омогућавања приступа обрадивим

површинама. У том циљу пописано је 48 атарских путева приближне дужине 51.000 метара путева који претходних 30 година нису поправљани. У наведеном периоду из средстава ГО Чукарица уређено је 23.182 метара атарских путева и уклоњено 900 метара кубних шута и крупног отпада.

План уређења предвиђа наставак радова у осмом и деветом месецу 2017. кроз трећу фазу уређења на подручју Рушња, Железника, Умке и Велике Моштанице у дужини 4.500 метара.

- Израда елабората о изградњи каналске мреже за одводњавање и наводњавање – ово је у надлежности градског секретеријата за пољопривреду и ГО Чукарица нема механизма да утиче на ову активност.
- Побољшање квалитета система противградне заштите:

Противградна заштита је под ингеренцијом МУП-а Републичког хидрометеролошког завода, који брину о лансираним рампама, противградним ракетама и њиховој исправности. Територија ГО Чукарица покривена је и из противградног центра „Букуља“, који одређује приоритете коришћења и употребу противградног система, у зони своје одговорности под коју дакле потпада и територија ГО Чукарица.

1.2.-РАЗВОЈ ТУРИЗМА И УГОСТИЉЕСТВА

1.2.1. Обезбедити услове за стварање позитивне слике о природним и културним ресурсима Чукарице

У оквиру овог специфичног циља у контунитету се спроводи:

- Учествовање на домаћим и међународним сајмовима туризма:

2016 - Градска општина Чукарица је 2016. године учествовала на 38. Међународном сајму туризма који је одржан на Београдском сајму, где је представила своје туристичке потенцијале и приказала видео презентацију. У културно-уметничком програму чланови КУД“ Димитрије Туцовић“ са Чукарице приказали су игре из Шумадије.

2017 - Градска општина Чукарица је 2017. године учествовала на Сајму туризма који је одржан на Београдском сајму. Промовисани су туристички потенцијали Чукарице: Ада Циганлија, Кошутњак, Топчидер, Липовичка шума, приобаље Саве...

1.2.2. Унапређење постојеће туристичке понуде и креирање нових производа и иновација Рок за спровођење три активности дефинисане у оквиру овог специфичног циља је 2016. година:

- Израда планске документације и дефинисање локалитета за изградњу нових спортских и комерцијалних садржаја – ГО Чукарица је иницирала дефинисање локалитета за изградњу нових спортских и комерцијалних садржаја.

- Организовање речног крстарења Савом- Ова активност није спровођена. Предлаже се Комисији да у оквиру својих надлежности утвђених стратешким планом, утврди продужење рока за спровођење ове активности на октобар 2018. године.
- Дефинисање нових културних и спортско-рекреативних догађаја и манифестација – Одлуком скупштине ГО Чукарица у 2017. години су дефинисане следеће нове манифестације у области културе, образовања и спорта:Београдски фестивал хармонике, Теквондо куп-међународни „Омега куп”, Спортско сабрање „Свете Србије”, Меморијал „Михајло Шврака” и Годишњи фестивал фолклора

1.2.3. Стварање институционалног оквира у функцији развоја туризма (формирање ТО)

За 2016.годину је била планирана активност Формирање општинске туристичке организације- Чланом 77. став 1. тачка 17. Прописано је да градска општина може основати туристичку организацију ради промовисања туризма на свом подручју. Иста још увек није формирана због смањења броја запослених и забране запошљавања , али су започете активности у том циљу. Предлаже се Комисији да у оквиру својих надлежности утврђених стратешким планом, утврди продужење рока за спровођење ове активности на октобар 2018. године.

2.1. УНАПРЕЂЕЊЕ КВАЛИТЕТА ЖИВОТА НА ТЕРИТОРИЈИ ГО ЧУКАРИЦЕ

2.1.1.Решавање проблема нехигијенских насеља

За 2016. годину је у оквиру овог специфичног циља била планирана активност:

- Решавање проблема нехигијенског насеља на заштићеној зони вodoизворишта у Макишу, преко пута насеља на Чукаричкој Падини-Градска општина Чукарица не може да врши расељавање, за то је надлежан град Београд. Оно што је ГО Чукарица била у могућности да уради је: евидентирање свих грађана који живе на тој територији и у сарадњи са градом Београдом извршен је попис тог становништва и друге потребне радње за расељавање које је планирано за 2017.годину. Општина је увела свакодневно дежурство комуналне инспекције, редовно чишћење од смећа, пражњење контejнера и контролисала постављање стубића које је град ставио као препреку уласка моторних возила која су уносула отпад за паљење. Такође је успостављена стална контрола ПС Чукарица ради сигурности и спречавања инцидената.

2.1.2. Подршка интеграцији мера енергетске ефикасности приликом изградње, адаптације и реконструкције- Приликом изградње, адаптације, реконструкције, јединице локалне самоуправе морају да имају енергетског менаџера или особу која је завршила курс енергетске ефикасности у одговарајућој комори. ГО Чукарица није јединица локалне самоуправе, већ је то град Београд.

У контунитету планиране три активности нису реализоване:

- Припрема информативног материјала за унапређење енергетске ефикасности објекта приликом изградње, адаптације и реконструкције
- Припрема информативног материјала о могућностима инсталирања фотонапонских ћелија на објектима у поступку адаптације и реконструкције
- Припрема промотивног материјала о ефикасним видовима грејања (топлотне пумпе, ефикасне пећи на чврсто гориво)

2.1.3. Припрема планова развоја комуналне инфраструктуре на територији ГО Чукарице

- Редовно усаглашавање приоритета ГО Чукарица са плановима ЈКП „Градска чистоћа“- у сталној координацији надлежног члана већа ГО Чукарица, а у складу са приоритетима развоја општине и захтевима грађана у 2016. и 2017. години су се усаглашавали приоритети деловања ЈКП „Градска чистоћа“ на Чукарици
- Редовно усаглашавање приоритета ГО Чукарица са плановима ЈКП „Београдски водовод и канализација“- У складу са ПЛАНОМ И РАЗВОЈА ВОДОВОДНОГ И КАНАЛАЗАЦИОНОГ СИСТЕМА НА ПОДРУЧЈУ ОПШТИНЕ ЧУКАРИЦА за период 2016-2025. који је израдила Дирекција за градско грађевинско земљиште заједно са ЈКП „Београдски водовод и канализација“, ГО Чукарица је одредила своје приоритете и исте доставила кроз планове развоја Дирекцији ГГЗ и ЈКП БВК, и редовно прати реализацију истих.
- Редовно усаглашавање приоритета ГО Чукарица са плановима ЈКП „Београдске електране“ - „Београдске електране“ као ЈКП су потпуно у надлежности града Баеограда и ГО Чукарица нема надлежност над истима. Без обзира на ту чињеницу ГО преко својих служби захтеве наших грађана који се обраћају општини, протоколише према овом јавном предузећу.
- Редовно усаглашавање приоритета ГО Чукарица са плановима „Дирекције за грађевинско земљиште и изградњу Београда Ј.П.“ - планови се усаглашавају са Дирекцијом

2.1.4. Унапређење канализационе инфраструктуре

За 2016. годину биле су планиране следеће активности у оквиру реализације овог специфичног циља:

- Обњављање иницијативе за повезивање дела насеља Баново Брдо на канализациону мрежу-У оквиру проширења канализационе мреже у насељу Баново Брдо посебан приоритет добиле су улице: Богољуба Чукића, Мирка Поштића, Чукаричка, Чамчија, Јана Колара и Тургењева. За улицу Богољуба Чукића је урађена пројектна документација и у фази је добијања грађевинске дозволе, а за остале 4 улице је пронађено техничко решење и прикупљају се сагласности везано за имовинско правна питања.
- Обнављање иницијативе за повезивање делова насеља Умка на канализациону мрежу, Обнављање иницијативе за повезивање делова насеља Сремчица на канализациону

мрежу, Обнављање иницијативе за повезивање делова насеља Железник, на канализациону мрежу, Обнављање иницијативе за повезивање делова насеља Рупчине на канализациону мрежу, Обнављање иницијативе за повезивање делова насеља Остружнице на канализациону мрежу - ове активности су у вези са планом развоја водоводног и канализационог система на подручју општине Чукарица и то њеном југозападном делу, чија се реализација одвија фазно од израде елабората за решавање имовине, израде нацрта (додатних геодетских подлога, геолошких подлога), решавање имовинско правних односа, израду геодетске подлоге у републичком геодетском заводу за инфраструктурне коридоре и стручне контроле нацрта, а све у складу са усвојеним планом за тај период.

2.2. ДАЉЕ ЈАЧАЊЕ УРБАНОГ ИДЕНТИТЕТА ГО ЧУКАРИЦЕ

2.2.4. Унапређење енергетске ефикасности јавних објеката

Континуирано је предвиђено спровођење следеће активности:

- Праћење механизма за финансирање енергетске ефикасности у јавним зградама и подстицање и подршка пријављивању-ГО Чукарица је фебруара 2017. године попунила упитник поводом истраживачког пројекта универзитета у Београду „Методолошки оквир третмана јавних зграда у јединицама локалне самоуправе, са спектром енергетске ефикасности (школе и обданишта)“ који је универзитет у Београду спроводио у сарадњи са министарством енергетике и министратством саобраћаја, а све под и уз помоћ Немачке канцеларије за међународну сарадњу (ГИЗ). Питања у упитнику су формулисана тако да се стекне увид у основне грађевинске карактеристике грађевинског фонда објеката, пре свега школа и вртића, а за потребе процене енергетске ефикасности зграда.

3.2. УНАПРЕЂЕЊЕ СИСТЕМА УПРАВЉАЊА ОТПАДОМ

3.2.1. Уклањање дивљих сметилишта

У 2016. години је планирана активност Увођење посебних кеса и канти за прикупљање рециклираних материјала из комуналног отпада-у току 2016. године је постављено 9 нових подземних контејнера за рециклажу.

3.5. УНАПРЕЂЕЊЕ МОНИТОРИНГА ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ

3.5.1. Повећање броја мерних места за праћење квалитета животне средине

У континуитету је планирано спроводити следеће активности:

- Покретање иницијативе за повећање броја мерних места за систематско праћење загађености ваздуха и Покретање иницијативе за повећање броја мерних места за системско праћење загађености земљишта на територији ГО Чукарице и одржавање континуитета мерења на осетљивим локацијама (Ада Циганлија, Макиш, Хајдучка чесма)-

Ове две активности ће бити регулисане ЛЕАП-ом који је урађен и који иде на јавну расправу и скупштинско усвајање до краја 2017. године.

- Покретање иницијативе за повећање броја мерних места за системско праћење загађености подземних и површинских вода- Ова активност није у надлежности Го Чукарица већ искључиво Јавног предузећа „Србија воде“ и Јавног предузећа „Београд воде“
- Покретање иницијативе за повећање броја мерних места за праћење нивоа комуналне буке (у зони прелета авиона на Бановом Брду и Жаркову; поред прометних саобраћајница; у оквиру стамбене зоне) - иако је постављање мерних места за праћење комуналне буке у интеграцији Градског секретеријата за заштиту животне средине Го Чукарица ће упутити захтев да се до краја године поставе 2 мерна места на локацијама где је најпотребније.

7.4. СТРАТЕШКИ ЦИЉ И ПРИОРИТЕТИ ДРУШТВЕНОГ РАЗВОЈА

4.1. ОБЕЗБЕЂИВАЊЕ УСЛОВА ЗА СОЦИЈАЛНУ ИНКЛУЗИЈУ СВИХ МАРГИНАЛИЗОВАНИХ ДРУШТВЕНИХ ГРУПА

4.1.2. Мобилисање свих расположивих ресурса у унапређењу постојећих услуга

Континуирано се спроводе четири активности:

- Подстицање парнерства пружалаца услуга(јавни, приватни и цивилни сектор) посредством јавних догађаја и различитих начина промоције оваквог приступа у 2016-2017 пружене су услуге телеасистенције (додела апарата за стални контакт старих особа са диспечерским центром), услуге герентно домаћица (2 пута недељно по 2сата обиласак старијих и помоћ у основним потребама), а за особе које не користе услуге герентно домаћица могу користити и услуге Волонтерског сервиса (обиласак волонтера 2 пута недељно старих и болесних корисника без породичног старања). А што се тиче јавних догађаја кроз организацију представа корисника Центра за дневни боравак деце и омладине ометене у развоју, у сарадњи са Црвеним крстом Чукарица организовано је летовање и зимовање за исте кориснике, интезивирана је сарадња са школом „Свети Сава“ Умка кроз разне радионице уз учешће њихових корисника, подршка активностима школе „Милоје Павловић“ кроз суфинансирање пројеката. Велики број догађаја у објектима ПУ Чукарица у оквиру пројекта „Вртићи без граница“, обухват деце од 3-5.5 година из осетљивих популација. Као стална активност према деци којој је потребна додатна подршка остварен је пројекат ХИПОТЕРАПИЈЕ. Успостављена добра сарадња са основним школама у циљу праћења похађања редовности наставе Рома и социјално угрожених категорија. Добра сарадња са основном школом за образовање одраслих „Ђуро Салај“ и центром за социјални рад Чукарица у циљу укључивања одраслих у процес образовања. У сарадњи са домом

здравља „ДР. Симо Милошевић“ организовано неколико трибина и радионица у насељима где живе социјално угрожене категорије становништва.

- Јачање партнерства општинске управе и цивилног друштва у циљу пружања квалитетних обука за унапређење кључних компетенција и целожivotног учења, који су од великог значаја за запошљавање.

2016- У спровођењу ове активности ГО Чукарица је учествовала у неколико пројеката који су имали за циљ пружање квалитетних обука за унапређење кључних компетенција и целожivotног учења који су од великог значаја за запошљавање:

-У сарадњи са „Центром за права мањина“ спроведен је пројекат обуке за покретање приватног посла у оквиру пројекта ЕУ“подршка запошљавању Рома“ у периоду од 21.01 до 08.02.2016. године;

-У сарадњи са Министарством просвете, науке и технолошког развоја спровођен је програм УНИЦЕФ-а „Вртићи без граница“ ради што већег уписа деце ромске националности у предшколске установе;

-У сарадњи са Школом за основно образовање одраслих „Ђуро Салај“ из Београда, спровођене су активности ради што већег обухвата одраслих за упис у школу ради функционалног образовања;

-У сарадњи са „Удружењем пословних жена Србије“ и Удружењем „Жене на прекретници“, одржана је радионица за жене „Откријте своје предузетничке особине“, ради подстицања жена на предузетништво;

2017-У сарадњи са „Удружењем пословних жена Србије“ и удружењем „Жене на прекретници“, одржана је друга по реду радионица за жене „Откријте своје предузетничке особине“, ради подстицања жена на предузетништво

- Развијање програма усмерених на превенцију насиља и насиља у породици и спречавање насиља у школама у сарадњи са школама и вртићима у општини Чукарица - у 2016. години је инсталиран систем видео надзора у школама на територији ГО Чукарица, који је повезан са системом за ониторинг у полицијској станици на Чукарици. Одржана је трибина „Превенција вршњачког насиља“. У сарадњи са Центром за социјални рад, полицијском управом Чукарица, школским, предшколским установама и Домом здравља на Чукарици. Такође се у 2016. и 2017. години одржавају редовни састанци актива директора школа и предшколских установа са општине Чукарица и представника МУП-а и прате ефекти спроведених мера на повећање безбедности деце у школама, и спроводи сарадња са школским одборима који координишу директори истих.

- Континуирано (сваке године) спроводи кампању информисања грађанки и грађана и шире јавности о проблемима и потребама једнородитељским породица и њихових чланова - ГО Чукарица нема евиденцију о броју једнородитељских породица јер се приликом остварења њихових потреба (правна помоћ...) поштује њихова приватност и они се сами не изјашњавају као једнородитељске породице. Те податке има центар за социјални рад који је једини надлежан да решава њихове проблеме. Из тог разлога би требало ову активност брисати из Стратегије развоја јер нема основа за спровођење активности.

4.2. УНАПРЕЂЕЊЕ ПОСТОЈЕЋИХ И РАЗВОЈ НОВИХ УСЛУГА ОД ЈАВНОГ ЗНАЧАЈА ЗА ГРАЂАНЕ

ЧУКАРИЦЕ

- 4.2.1. Формирање центра за помоћ и психосоцијалну подршку ОСИ, особама са интелектуалним тешкоћама, старим и другим особама

Активност у оквиру овог специфичног циља у 2016. години је била Успостављање и рад центра - ГО Чукарица није формирала Центар за помоћ и психосоцијалну подршку ОСИ јер нема кадровски капацитет за то, али је члан већа ресорно задужен за проблеме особа са инвалидитетом и у сарадњи са Центром за социјални рад и Домом здравља Чукарица покрива потребе које лица са инвалидитетом имају. На тај начин сви грађани који имају своје проблеме, а у оквиру надлежности ГО Чукарица, па је уз велики број активности постављено неколико рампи за особе са инвалидитетом. На тај начин се отклањању архитектонске баријере. Уведена је индукциона петља за амплификацију говора за особе са оштећеним слухом на шалтеру правне помоћи. Проширен је и уређен простор центара за дневни боравак деце и омладине ометене у развоју на Јулином Брду.

- 4.2.2. Оснаживање стarih лица и подршка старим лицима у општини Чукарици

Планирана активност у контунитету је:

- Реализација кампање информисања грађана и шире јавности о проблемима и потребама старијих, као и едукације младих о важности међугенерацијске сарадње-ГО Чукарица има изузетну сарадњу са клубом за стара лица у Жаркову. Велики број корисника је укључен у обуке које спроводи канцеларија за младе. Такође ГО Чукарица суфинансира рад Подтеатра који организује представе са учешћем корисника Центра за дневни боравак и ученика Тринаесте и Петнаесте гимназије.

- 4.2.3. Унапређење образовања, спорта и бриге о деци и омладини

Активност која је планирана у контунитету сваке године јесте:

- Даље опремање паркова дечјим реквизитима, али и справама за вежбање на отвореном

-У 2016. години постављено је 7 дечијих паркова од чега су 2 реконструисана, а 5 на новим локацијама. Такође се континуирано одржавају дечији мобилијари на постојећим игралиштима.

Годишње се изврши око 30 санација. У ОШ „Доситеј Обрадовић“ на Умци постављене су спрave за фитнес на отвореном.

-У 2017. години до сада је реконструисано 3 постојећа дечја игралишта, а у плану је постављање и 3 нова дечја парка. На 5 локација су постављене спрave за фитнес на отвореном, а у плану је постављање на још 4 локације. Такође се континуирано одржавају дечији мобилијари на постојећим игралиштима.

4.2.5. Подршка развоју културе

У контунитету се обављају следеће активности:

- Јачање просторних, кадровских и материјалних капацитета КЦ „Чукарица“- извешена је примопредаја пословног простора у улици Тургењева бр. 5, а у згради Културног центра „Чукарица“, површине 1.400,00m², у приземљу и на првом спрату, а који се састоји од приземља - постојеће позоришне-биоскопске сале, помоћне просторије и тзб. „пионирске сале“ на првом спрату, а у складу са одлуком Скупштином Градске општине Чукарица ВИИ/05 број: 06-132/2015 од 20.12.2015.год.

У плану је реконструкција биоскопске сале и њено претварање у позоришну, а рок за завршетак радова је крај 2017. године.

- Промовисање споменика културе и других историјских споменика на територији општине- У сарадњи са удружењима за неговање тековина ослободилачких ратова (Субнор, Потомци 1912-20, „Др. Арчибалд Рајс“) вршен обилазак споменика, спомен обележја и спомен плочи, као и полагање венаца и одавање поште за значајне датуме везане за историју Чукарице. Сва ова удружења се финансирају путем јавног конкурса који расписује Градска општина Чукарица за финансирање програма удружења и организација. Све активности које су спроведене у претходном периоду су промовисане путем општинске веб презентације, као и у Чукаричком специјалу.
- Покретање низа културних пројеката усмерених на идентитет општине Чукарице у контексту Аде Циганлије и Кошутњака - У 2016. години на Ади Циганлији су одржани следећи догађаји које је организовала или финансијски подржала ГО Чукарица: „Чувай се“-часови самоодbrane (КЗМ, Анти Рејп Груп), Феријална роштиљада („Феријални савез Београда“), Богојављење-пливање за часни крст(Го Чукарица,СПЦ, ЈП Ада Циганлија), Спортско сабрање (православно спортско друштво „Света Србија“), Дани хранитељства

(Удружење хранитеља Београда), Вајарска колонија (Културни центар Чукарица), Сликарска колонија Ада 2016 (галерија 73 и Ротари клуб Чукарица)

У 2017. години су организовани следећи догађаји: „Играјмо се! Зашто да не?“ (КЗМ, удружење „Сеоска кућа“), Феријална роштиљада (Феријални савез Београда), Богојављење-пливање за часни крст (ГО Чукарица, СПЦ, ЈП Ада Циганлија), Спортско сабрање (Православно спортско друштво „Света Србија“).

На Кошутњаку није било организованих догађаја, али исти се планирају за 2018. годину.

4.2.6. Развој уметничког стваралаштва у општини

Пет активности се у континуитету реализују како би се реализовао овај специфични циљ:

- Подстицај развоју Галерије '73 у програмском и просторном смислу- Програмске активности у Културној установи Галерија '73 имају тренд раста у 2016. и 2017. години. То показују параметри пораста броја културних дешавања како у сфери излагачког тако и књижевног програма.

У 2016. години програмски део активности бацао је акценат на изложбе и књижевни пројекат. Организовано је 24 изложбе и 9 књижевних пројеката. Повремено су се организовале промоције књига и манифестације које су се накнадно планирале. Први пут је у 2016. години обележен Међународни дан особа са инвалидитетом.

У 2017. години у сфери књижевног стваралаштва у Галерији '73 укључена су два програма, која се реализују два пута у месецу. Први је „Дијалози о култури“, а други „Реч у времену“.

Када се то постави на годишњи ниво то је укупно 18 књижевних програма. Због великог интересовања за ову Установу у 2017. години број изложби је проширен, јер је у међувремену ова установа добила и своју нову галерију у Сремчици те је увећан број изложби.

Поред поменутих пројекта, посебан акценат је посвећен деци. Тако је у оквиру школских распуста реализовано 15 ликовних радионица у простору Галерије '73. Сарадња са школама је интезивирана у 2017.

Како резултат имамо пет школских манифестација и приредби које смо организовали у 2017. години са Основним школама „Аца Милосављевић“ из Рушња, „Филип Кљајић Фића“ са Бановог Брда као и музичка школа „Ватрослав Лисињски“.

Организован је сервис подршке особама са инвалидитетом, тако су организовани бројни семинари на тему подршке најосетљивијим друштвеним групама. Остварујемо бројна удружења корисника Дневног боравка са Бановог брда.

У новоотвореној Галерији реализовано је 5 књижевних догађаја, два музичка концерта и седам ликовних радионица. Овај концепт се наставља до новембра до када траје сезона у Галерији Сања у Сремчици. Примарни циљ је проширити програм културних дешавања са централних на рубне делове Општине Чукарица.

- Обнављање аматерске позоришне делатности - Повећан је број аматерских позоришта на Чукарици. Градска општина Чукарица на конкурсу за доделу средстава из буџета ГО Чукарица за реализацију пројеката у области културе (у оквиру Године културе) финансира програме и пројекте а) Подтеатра, б) Танграм центра и в) БИС Студија. Сви они на основу додељених средстава своје активности спроводе у Културном центру Чукарица.
- Подржавање рада постојећих хорова и стварање нових - На територији ГО Чукарица од 1993. године је активан хор Светог Ђорђа, а при културном центру Чукарица се истиче хор „Шара“ кога чине музички образовани младићи и девојке. Основна мисија хора јесте неговање традиционалне српске музике и планирано је да се у рад хора укључе и деца из основних и средњих школа. У оквиру године културе, ГО Чукарица је суфинансирала део програмске активности хора.
- Развој центара стваралаштва у приградским насељима
- Употребљавање туристичког потенцијала Аде Циганлије културном понудом - У оквиру активности које на годишњем нивоу ГО Чукарица финасира или суфинансира, а везане су за употребљавање туристичког потенцијала Аде Циганлије културном понудом издвајају се Богојављење-пливање за часни краст, Феријална роштињада, Спортско собрање „Света Србија“, као сад већ и редовна Жикина шареница, коју општина са РТС-ом организује на почетку сваке летње сезоне на Ади Циганлији.

4.3.-РАЗВОЈ АКТИВНИХ ОРГАНИЗАЦИЈА ЦИВИЛНОГ ДРУШТВА

4.3.1. Иницирање пројеката и активности усмерених на бољу комуникацију и укључивање грађана Чукарице

Према стратегији је у континуитету потребно спроводити активност ПРОМОВИСАЊЕ КОНЦЕПТА ВОЛОНТИРАЊА, ПОСЕБНО МЕЂУ СТАРИЈИМ ГРАЂАНИМА - кроз активности Волонтерског сервиса се утиче на повећање свести код грађана о значају помоћу суграђана без породичног старања у свакодневном животу, кроз волонтерски рад у оквиру сервиса.

Поглавље 7.5. СТРАТЕШКИ ЦИЉ И ПРИОРИТЕТИ И ИНСТИТУЦИОНАЛНОГ РАЗВОЈА

У овом поглављу утврђен је СТРАТЕШКИ ЦИЉ 5: Профилисање управе Градске општине Чукарица као одговорне и ефикасне управе, окренуте грађанкама и грађанима.

Стратешким планом су дефинисана 4 приоритета у реализацији наведеног стратешког циља и то: ПРИОРИТЕТ 5.1. УСПОСТАВЉАЊЕ МЕХАНИЗМА ЗА ПРАЋЕЊЕ ЕФИКАСНОСТИ РАДА УПРАВЕ, 4

специфична циља, ПРИОРИТЕТ 5.2. УНАПРЕЂЕЊЕ ЉУДСКИХ РЕСУРСА У УПРАВИ, са 3 специфична циља. ПРИОРИТЕТ 5.3. ПРИПРЕМА ЗА УСПОСТАВЉАЊЕ СЕРВИСА ЕЛЕКТРОНСКЕ УПРАВЕ, са 4 специфична циља и ПРИОРИТЕТ 5.4. ДЕФИНИСАЊЕ ИНТЕРНИХ ПРОЦЕДУРА ЗА ПРЕДУПРЕЂИВАЊЕ КОРУПЦИЈЕ, са 4 специфична циља, укупно је дефинисано 15 специфичних циљева у оквиру којих је утвђено, укупно, 48 планираних активности.

У реализацији Стратегијом утвђених приоритета, у претходном периоду у потпуности је реализовано 8 специфичних циљева и реализована је, укупно, 31 планирана активност, о чему су подношени детаљни извештаји.

Поменутим документом у закључку наведено је да је неопходно додатно време како би се и остали циљеви спровели до краја, те испунио стратешки оквир дефинисан Стратешким развојним планом. Извештај о имплементацији и мониторингу даље предлаже активности које би требало да се реализују у наредном периоду како би се у целости испоштовали стратешки и специфични циљеви Општине, и то:

5.1. Успостављање²⁰ механизама за праћење ефикасности рада управе

- 5.1.1. Дефинисати очекиване рокове за обављање послова из делокруга Управе**
- 5. Пилот пројекат-израда профила 5-10 одабраних услуга које пружа Општинска управа**
- 6. Пилот пројекат-утврђивање максималне дужине поступака у 3-5 одабраних послова**
- 7. Интерно упутство о максималној дужини поступака**
- 8. Успостављање праксе анализирања узрока дужег трајања поступка**
- 9. Објављивање очекиваних рокова на интернет сајту Општине**

Реализација наведних активности захтева продужење рока утврђеног Стратешким планом, јер су исте активности предвиђене и ИСО стандардом за Градску општину Чукарица, чија имплементација је у току и по њеном окончању уследиће и реализација ових планираних активности.

Предлаже се да се, у оквиру надлежности утврђених Стратешким планом, кроз корективне акције које је потребно извршити, утврди продужење рока по овом стратешком циљу на 1.10.2018. године.

---

²⁰ Извештај о имплементацији и мониторингу стратешког плана развоја ГО Чукарица за 2016. и 2017. годину

5.1.2. Стандардизовати начин извештавања о раду Управе

- Успостављање праксе доношења годишњих планова рада Управе и организационих јединица Управе.

Реализација наведене активности, (једине нереализоване у оквиру овог стратешког циља), захтева продужење рока утврђеног Стратешким планом, јер је непосредно повезана са доношењем Закона о запосленима у аутономним покрајинама и јединицама локалне самоуправе, чијим одредбама је уређена и ова материја, а закон је почeo да се примењује 1.12.2016. године.

Предлаже се да се, у оквиру надлежности утвђених Стратешким планом, кроз корективне акције које је потребно извршити утврди продужење рока по овом стратешком циљу на 1.12.2018. године.

5.2. Унапређење људских ресурса у Управи

5.2.1. Успоставити функцију управљања људским ресурсима

Процена тренутног стања у погледу управљања људским ресурсима

10. Обука о оправљању људским ресурсима

11. Дефинисање политике управљања људским ресурсима

12. Унапређење система управљања људским ресурсима

13. Усвајање нових процедура за управљање људским ресурсима

14. Успостављање евиденције људских ресурса

Реализација наведених активности захтева продужење рока утвђеног Стратешким планом, јер је непосредно повезана са доношењем Закона о запосленима у утономним покрајинама и јединицама локалне самоуправе, чијим одредбама је уређена и ова материја, а закон је почeo да се примењује од 1.12.2016. године.

Предлаже се да се, у оквиру надлежности утвђених Стратешким планом, кроз корективне акције које је потребно извршити, утврди продужење рока по овом стратешком циљу на 1.12.2018. године.

5.2.2. Уредити систем обука запослених у Општинској управи

- Уређење система за обуку и развој запослених у Општинској управи
- Успостављање система за планирање обука запослених

Предлаже се исто као и за Специфични циљ 5.2.1. из истих разлога

5.3. Припрема за успостављање сервиса електронске управе

5.3.4. Увести електронске седнице органа Општине

- Успостављање услова за прелазак са папирног на електронско вођење седница Општинског већа
- Пробни (пилот) период електронског вођења седница Већа
- Процена могућности за увођење електронских седница Скупштине Општине

Реализација наведених активности захтева продужење рока утврђеног Стратешким планом.

Предлаже се да се , у оквиру надлежности утврђених Стратешким планом, кроз корективне акције које је потребно извршити утврди продужење рока по овом стратешком циљу на 1.10.2018. године, до ког рока би били извршени послови припреме електронског система и општини за обављање послова електронског вођења седница Општинског већа.

5.4. Дефинисање интерних процедура на предупређивање корупције

5.4.1.Успоставити процедуре за предлоге и притужбе грађана,

- Употребљивање правног оквира за поступање са предлозима и притужбама грађана

Ради постизања овог специфичног циља треба, између остalog, створити услове да се грађани, поред органа Градске општине Чукарица, због повреде Кодекса и ради решавања проблема које имају пред органима могу притужбом - предлозима, представкама и жалбама, обратити и посебно Комисији за представке и жалбе Градске општине Чукарица, која би била образована одлуком Скупштине.

Наведеној Комисији грађани би се обраћали ради решавања проблема који имају пред органима ГОЧ и то писменим путем: путем поште, непосредном предајом на писарници.

Ова Комисија треба да прати и разматра примену Кодекса, разматра представке и жалбе које су упућене Скупштини, руководиоцу органа управе или Комисији и предлаже Скупштини и надлежним органима мере за решавање питања садржаних у њима.

Комисија би сачињавала Извештај о свом раду који чини саставни део редовног годишњег извештаја органа Управе, који се доставља Скупштини на разматрање и усвајање.

Комисија може да врши ненајављене контроле поступања запослених и функционера.

Извештај треба да садржи статистичке податке о укупном броју примљених притужби грађана на кршење Кодекса, односно притужби на рад запослених у Управи и рад функционера; о структури притужби, покренутим и окончаним поступцима, изреченим мерама за учињене повреде, као и

друге чињенице и околности које су од значаја за праћење примене Кодекса и унапређење поштовања права грађана на добру управу.

Свако лице које располаже сазнањима о кршењу одредбе Кодекса и неправилности и пропуста у раду, требало би да се обрати телу које прати примену Кодекса, како би могао да се спроведе поступак и евентуелно изрекне одговарајућа мера - опомена, препорука за разрешење, премештај запосленог на друго радно место и др.

Примерак документа о изреченим мерама за непоштовање Кодекса одлаже се у персонални досије запосленог и надлежни руководилац мора уважити исти приликом одлучивања о награђивању или напредовању.

Органи власти треба да се старају да грађани буду обавештени о правима која уживају у складу са Кодексом.

Кодексом понашања запослених у Управи Градске општине Чукарице од 09.11.2012. године, (са изменама и допунама од 23.09.2014. године), утвђени су стандарди личног и професионалног интегритета и понашања којих би требало да се придржавају запослени и изабрана, именована и постављена лица, као и обавеза да се грађани упознају какво понашање имају право да захтевају и очекују од запослених у градској општини Чукарица. Такође, предвиђена је дисциплинска одговорност у случају непоштовања професионалних стандарда и етичких правила понашања, као и непоштовања законских и других прописа. Правила и прописаних поступака у обављању службених послова и остваривању комуникације са грађанима. Текст Кодекса постављен је на Интернет странице Градске општине Чукарица, а у штампаном облику истакнут на огласној табли Управе и у довољном броју примерака доступан грађанима на другим одговарајућим местима (Услужни сервис грађана, инфо пулт, месне заједнице и др..)

Реализација наведених активности захтева продужење рока утвђеног Стратешким планом.

Предлаже се да се , у оквиру надлежности утвђених Стратешким планом, кроз корективне акције које је потребно извршити утврди продужење рока по овом стратешком циљу на 1.10.2018.године, до ког рока би била припремљена и на Скупштини усвојена одлука о образовању Комисије за представке и жалбе Градске општине Чукарица.

5.4.4. Обучити запослене о антикорупцијским мерама

- Општа антикорупцијска обука
- Специфична антикорупцијска обука

Реализација наведених активности захтева продужење рока утвђеног Стратешким планом, јер подразумева ангажовање екстерних експерата из ове области, за шта до сада није било ни персоналних ни финансијских услова.

Предлаже се да се, у оквиру надлежности утвђених Стратешким планом , кроз корективне акције које је потребно извршити утврди продужење рока по овом стратешком циљу на 1.10.2018. године, до ког рока би се контактирано са мередовним институцијама , и у складу са расположивим средствима, обезбедили експерти који би спровели наведену обуку.

У складу са поменутим документима јасно се уочава стратешко опредељење општине Чукарица, те јасност у постављању стратегијских и тактичких циљева усмерених на реализацију и општи привредни бОљитак региона који покрива.

VI Подаци прикупљени истраживањем (примарни модел прикупљања података)

У циљу што објективнијег сагледавања привредне ситуације на општини Чукарица, спроведено је истраживање на индикативном узорку 100 привредника регистрованих на овој општини. Узорковање је вршено моделом случајног узорка како би се постигла максимална објективност у подацима и како би се они методолошки у наставку могли пројектовати на комплетан узорак привредних субјеката (привредних друштава и предузетника) на територији општине Чукарица.

Истраживање је спроведено у два (не) зависна корака, где су привредни субјекти најпре попуњавали структуирани упитник, а након тога се са релевантним особама из поменутог узорка, обављао индивидуални интервју како би се добила додатна појашњења. Резултати поменутог истраживања достављени су у наставку.

Структура узорка дата је у наставку.

Приликом узорковања вођено је рачуна да се испитивањем обухвати приближно једнак број привредних друштава и предузетника како би се у наставку анализа могла сматрати релевантном. Такође, овако постављен узорак омогућавао је да се у наставку изврши селектована анализа у односу на оба сегмента појединачно, чиме би могле да се утврде законитости и евентуалне разлике у вези са мишљењима, захтевима и потребама предузетника и привредних друштава.

Број привредних субјеката који истовремено поред седишта фирме имају и канцеларије на територији Чукарица дат је у наставку:

Из приложеног графика јасно се уочава да мањи број привредних субјеката регистрованих на општини Чукарица, ту и обавља своју делатност. Као разлог за такву одлуку наводе да нису могли да нађу адекватан пословни простор на Општини, те да је у најатрактивнијим локацијама Општине (Баново брдо и Жарково) велики проблем са паркирањем, па су место за обављање своје делатности нашли на другим локацијама.

Уколико бисмо ове односе посматрали селектујући ове две групе привредних субјеката (предузетници и привредна друштва) односи у вези са обављањем сопствене делатности у општини регистрације би изгледали на следећи начин:

Као што се из приложених графика уочава предузетници су ти који најчешће обављају делатности за које су регистровани на општини на којој су регистровани, у овом случају општини Чукарица. То даље указује и на чињеницу да предузетници чине веома значајну групу привредних субјеката у смислу носиоца привредног развоја Општине, те да је важно на њих обратити значајну пажњу.

Структура делатности укупног узорка привредних друштава и предузетника дата је у наставку:

У наставку су привредници оцењивали привредни амбијент на општини Чукарица, те указали на следеће резултате:

Привредници се највише жале на инфраструктурну подршку у вези са доступношћу неких ободних локација општине у односу на град, као и на то да не знају шта тачно могу, у привредном и развојном смислу, да очекују од општине. У прилог последњој тврдњи говоре и резултати у вези са мишљењем испитаника о оцени подршке општине Чукарица развоју њихове делатности.

Оно што се из приложеног графика уочава, јесте да је већина (80%) испитаника свој однос са општином Чукарица, као и подршку коју она пружа развоју привреде оценило као лоше (или веома лоше). Све ово даље указује да Општина губи на позицији институције која окупља и негује однос са привредницима, а све више постаје административни центар који привредници посећују само кад им је потребна нека дозвола или потврда.

На питање колико често се обраћају Општини, за помоћ или административне ствари (потврде, дозволе и сл.), испитаници су одговорили следеће:

Резултати анкете указују и на то да привредници, уколико не морају, неће посећивати општину Чукарица. Ово потврђује предходно изнете податке који говоре у прилог отуђивању привреде и Општине, тे о одсуству јасне интеракције и узајамног деловања на развоју и унапређењу пословања и стварања афирмативног привредног амбијента.

Ипак, привредници истичу, да уколико потраже неки документ од општине Чукарица, исти добијају веома брзо или у неком разумном року, те у том смислу одговоре које добијају од Општине у вези са оним што су тражили добијају у кратком року.

Привредници сматрају да је највећа предност Општине управо у њеном добром логистичком положају и доброј повезаности са другим деловима града, те да постоји јак туристички и привредни потенцијал, посебно Ада Циганлија и Макишко поље.

Као највећу ману у свом односу са Општином наводе утисак да општински службеници нису заинтересовани за пружање било какве помоћи и да се често дешавају грешке на документима које траже.

Имајући све поменуто у виду, стиче се утисак о неопходности успостављања бољег и квалитетнијег односа између Општине и привреде, те јасне комуникације у вези са тим шта се од Општине од стране привредника може очекивати. Није се стекао утисак да Општина Чукарица у сарадњи са својим привредницима ствара односе друштвене одговорости јер овај однос привреде и општине, би морао бити „двосмерна улица“. Због свега наведеног веома је важно успоставити јаче и интензивније односе, али и јасну комуникацију са обе стране.

ВИЗИЈА И МИСИЈА ОПШТИНЕ

У наставку ће бити презентована визија и мисија општине Чукарица за наредни период, као и циљеви које је потребно достићи.

Мисија

Одговорно руководење јавним добром и снажна подршка развоју Општине, привреде и појединца. Усмереност на заштиту права и стварање услова за дугорочан и стабилан раст.

Визија

Наша визија је да будемо синхроним за градску властину која стално поставља више стандарде како у области пружања услуга и подршке грађанима и привреди, тако и у области живљења и која, не само да уводи нове нове услуге и начине подршке, него их и предвиђа и креира. Да будемо синхроним за локалну самоуправу која пружа услуге у складу са потребама грађана и привреде, пратећи захтеве времена које долази.

Циљеви општине Чукарица у планском периоду:

1. Подизање квалитета услуге грађанима и привреди
2. Континуирани рад на усавршавању људских ресурса и стручном оспособљавању кадровских капацитета у служби пружања услуга и подршке грађанима и привреди Општине
3. Интензивирање иницијатива на развоју и подизању потенцијала граничних делова Општине
4. Успостављање блиских односа са привредом у циљу препознавања начина и облика могуће подршке
5. Успостављање услова за имплементацију инфраструктурних радова на територији Општине
6. Подизање туристичких капацитета Општине
7. Стварање услова за логистички развој Општине

8. Унапређење животног стандарда грађана на Општини

АКЦИОНИ ПЛАН

Приоритет 1			
Развој подстицајног предузетничког окружења			
Мера 1.1.	Јачање пословне инфраструктуре		
Активност	Очекивани резултат	Индикатор	Рок извршења
Израда проектне документације за прилазнице укључења са магистралног пута за привредну зону од Орловаче до Рушња	Стварање инфраструктурних услова за јачање пословне инфраструктуре	Усвојена пројектна документација	2018. година
Израда проектне документације за електромрежу, телекомуникациону мрежу и гасовод за локацију привредне зоне од Орловаче до Рушња	Стварање неопходних пословних и животних услова на поменутој територији	Усвојена пројектна документација	2018. година
Израда проектне документације за електромрежу, телекомуникациону мрежу и гасовод за локацију привредне зоне Бора Кечић у Железнику	Стварање инфраструктурних услова за јачање пословне инфраструктуре	Усвојена пројектна документација	2018. година
Мера 1.2.	Стварање институционалних оквира за подршку привреди		
Интерне обуке запослених у циљу пружања високог стандард услуге грађанима и привреди	Стварање услова за пружање брзих и квалитетних информација и подршке привреди од стране Општине	Скраћивање времена одговора на захтеве грађана и привреде	2018. и 2019. година
Формирање информативног портал за потребе грађанства	Бржи приступ информацијама од стране грађанства и	Комуникација која се у претежном облику у вези са	2019. година

И привреде	привреде важним за развој привреде	информисањем обавља преко портала	
Редовно анкетирање привреде у циљу утврђивања реалних потреба	Ажуарне информације о реалним потребама привреде и предвиђање нових услуга и начина пружања услуга	Усвајање нових услуга за привреду, информатори и сл.	2019. година
Усаглашавања приоритета Општине Чукарица са плановима ЈКП „Градска чистоћа“	Стварање услова за несметано функционисање привредне инфраструктуре	Подизање развојних капацитета привреде Општине	2018 -2022 година
Усаглашавања приоритета Општине Чукарица са плановима ЈКП „Београдски водовод и канализација“	Стварање услова за несметано функционисање привредне инфраструктуре	Подизање развојних капацитета привреде Општине	2018 -2022 година
Усаглашавања приоритета Општине Чукарица са плановима ЈКП „Београдске електране“	Стварање услова за несметано функционисање привредне инфраструктуре	Подизање развојних капацитета привреде Општине	2018 - 2022 година
Усаглашавања приоритета Општине Чукарица са плановима ЈКП „Паркинг сервис“	Стварање услова за несметано функционисање привредне инфраструктуре	Подизање развојних капацитета привреде Општине	2018 -2022 година
Усаглашавања приоритета Општине Чукарица са плановима „Дирекције за грађевинско земљиште и изградњу Београда“	Стварање услова за несметано функционисање привредне инфраструктуре	Подизање развојних капацитета привреде Општине	2018 -2022 година
Мера 1.3.	Активнији рад Канцеларије за локални економски развој		
Примена дефинисаних надлежности канцеларије за ЛЕР у пракси	Интензивнија координација са привредом и захтевима привреде и стварање услова за привредни развој Општине	Боља интеракција са привредницима , јасније повратне информације, нове услуге	2018. година
Организовање инфо	Боља информисаност	Већи број	2018 -2022 година

сесија у вези са програмима финансирања привреде	привредника о средствима финансирања и бржа реакција у вези са аплицирањем	привредника који аплицира за програме финансирања од стране државе	
Успостављање портала са јасним информацијама и информаторима за привреднике	Боља информисаност привредника у вези са променама законских оквира, финансирањем или другим важним чиниоцима њиховог рада	Број особа које приступају порталу	2018. година
Успостављање малинг листе портала са привредницима који га посећују	Бржа и непосреднија комуникација Општине и привредника	Број привредних субјеката на малинг листи	2018 -2019 година
Оснивање клубова привредника	Стручковно удруживање са циљем размене искуства и покретањем иницијатива	Број клубова и број иницијатива на нивоу године	2018 -2019 година
Спровођење годишњих анкета о потребама привредника Општине	Ажурирање информација о потребама и захтевима привреде на Општини	Број привредника који се одазивају одговорањем на анкету	2018 -2022 година
Спровођење годишњих анкета о мерењу задовољства привреде услугама и односом са општином Чукарица	Успостављање институционалног и реалног оквира за предвиђање нових услуга и активности	Број нових услуга и подизање задовољства привредника понуђеним услугама	2018 -2022 година
Приоритет 2	Развијање оквира за подршку циљаних инвестиција		
Мера 2.1.	Унапређење подстицајног окружења за инвестиције		
Израда и имплементација Програма за привлачење грејнфиелд и броунфиелд инвестиција	Креирање проактивног приступа за привлачење инвестиција, стварањем информационе основе и циљаног развоја	Дефинисање јасних смерница потенцијалног инвестирања у Општину	2018 -2019 година
Унапређење рада администрације у циљу пружања квалитетног одговора на захтеве	Повећање запошљавања и инвестиција	Висина и структура инвестиција	2018 -2019 година

инвеститора			
Мера 2.2.	Пружање подршке инвеститорима		
Пружање подршке инвеститорима у прединвестиционој фази и реализацији инвестиција	Стварање повољног инвестиционог амбијента	Висина и структура инвестиционих улагања	2018 -2022 година
Промоција Општине као атрактивне инвестиционе дестинације	Стварање повољног инвестиционог амбијента	Висина и структура инвестиционих улагања	2018 -2022 година
Приоритет 3	Развијање доприноса привреде путем знања и иновација		
Мера 3.1.	Промовисање едукација и развоја путем знања		
Пружање информација о доступним бесплатним едукацијама за потребе привреде	Стварање услова за усвајање нових знања и вештина неопходних за развој	Подизање развојних капацитета привреде	2018 -2022 година
Подстицање друштвене одговорности кроз пројекат „ Привредници привредницима“	Успостављање модела друштвене одговорности кроз пружање директне институционалне едукације међу привредницима	Подизање развојних капацитета и стварање услова за међусобно повезивање привредника на општини	2018 -2019 година
Мера 3.2.	Промовисање старт уп бизниса		
Успостављање едукација на тему старт уп бизниса на Општини	Подршка расту и развоју старт уп бизниса	Подизање нивоа самозапошљавања и запошљавања у опште	2018 -2022 година
Успостављање сервиса континуиране стручне помоћи одрживости старт уп бизниса на Општини	Подршка расту и развоју старт уп бизниса	Подизање нивоа самозапошљавања и запошљавања у опште	2018 -2022 година
Промовисање самозапошљавања кроз предузетништво и иновације	Подршка расту и развоју старт уп бизниса	Подизање нивоа самозапошљавања и запошљавања у опште	2018 -2022 година
Приоритет 4	Подизање, унапређење и промоција туристичких капацитета Општине Чукарица		
Мера 4.1.	Институционална промоција туризма Општине Чукарица		
Успостављање општинске туристичке организације	Подршка промоцији о туристичкој понуди општине	Подизање нивоа промовисања туристичке понуде	2018. година
Мера 4.2.	Промоција општине Чукарица као туристичке дестинације		
Успостављање	Подршка промоцији о	Подизање нивоа	2018. година

портала туристичке понуде Општине	туристичкој понуди општине	промовисања туристичке понуде	
Успостављање блиских пословних односа са носиоцима туристичке понуде на општини Чукарица	Стварање повољне пословне климе у области развоја туризма	Подизање потенцијала развоја туризма на општини	2018 -2022 година
Годишње учествовање на сајму туризма	Подршка промоцији о туристичкој понуди општине	Подизање нивоа посета туристичким капацитетима Општине	2018 -2022 година
Приоритет 5	Развој људских ресурса за потребе тржишта рада		
Мера 5.1.	Развој координације са релевантним институцијама		
Унапређење сарадње са НЗС	Идентификовање ризичних и маргиналних група у вези са запошљавањем	Подизање запослености и промовисање самозапошљавања	2018 -2022 година
Иницирање релевантних обука за незапослене у складу са потребама незапослених лица на општини	Подизање обучености и прилагодљивости незапослених лица свременим трендовима у запошљавању	Подизање запослености на Општини	2018 -2022 година
Мера 5.2.	Успостављање Оутплацемент програма на Општини		
Годишња организација сајмова запошљавања на Општини	Успостављање веза између понуде и потражње послова на Општини	Подизање запослености на Општини	2018 -2022 година
Организовање бесплатних инфо сесија о новим моделима запошљавања	Подизање информисаности грађана о процесима запошљавања	Подизање запослености на Општини	2018 -2022 година
Утврђивање дефицитарних занимања на Општини и спровођење иницијатива НЗС за преквалификације	Успостављање иницијатива за благовремене и адекватне преквалификације незапослених лица	Подизање запослености на Општини	2018 -2022 година
Увођење Сениор центра у циљу активације пензионера у пружању стручних услуга привреди на Општини	Успостављање услова за побољшање положаја пензионера на општини	Подизање запослености на Општини	2018 -2022 година

ЗАКЉУЧАК

Општина Чукарица, као друга по величини по броју становника, поседује изузетне привредне потенцијале. Динамична привредна активност, те услови који омогућавају солидну логистичку подршку са осталим деловима Града, створили су потенцијално повољан амбијент за додатни развој привреде и унапређење њених перформанси.

Разуђеност Општине довела је до тога да се инфраструктурно и привредно развију само одређени, атрактивни делови општине, те да ободни делови општине остану привредно занемарени. Због тога је од изузетне важности посматрати Општину као целину, те развијати њене делове подједнаким интензитетом.

Иако су показатељи Општине Чукарица више него солидни и указују да постоји извесна интеракција између привреде и општине, стиче се утисак да је та интеракција још увек на нивоу државно административне подршке, а не суштинске подршке развоју и напретку привреде.

Због свега поменутог од суштинске је важности активирати улогу Општине у привредном развоју, те развијати нове и модерне услуге према захтевима и потребама привреде и привредника. С тим у вези јесте и стварање услова за привлачење инвеститора који би заједно са Општином, стварали нове потенцијале како у финансијском доприносу, тако и у запошљавању и промовисању предузетништва.

Локација Општине Чукарица је више него атрактивна у смислу туризма и туристичке понуде Града. Ада Циганлија и Кошутњак, представљају заштитни знак туристичке понуде која је намењена како становницима града, тако и свима онима који наш град посећују.

Због свега поменутог неопходан је плански приступ развоју привреде Општине који би требао да допринесе општем развоју општине као целине, подизању запослености, развоју предузетничког

духа и стварању услова за прихватање иновација које развој тржишне привреде нужно са собом носи.

